

*За Українську Самостійну Соборну Державу!
Воля Народом!*

Воля Людині!

ВИЗВОЛЬНИЙ

ШЛЯХ

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

Ч. 6. (33).

ЧЕРВЕНЬ, 1950.

Рік III.

З М І С Т:

1.....	В РІЧНИЦЮ ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОСТІ.
2.....	АКТ 30 ЧЕРВНЯ
3.....	З ДОКУМЕНТІВ НЕЗАБУТИХ ДНІВ
4.С.Черкасенко.....	УКРАЇНІ
5.З.Карбович.....	ЗМІСТ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ КОНЦЕПЦІЇ І ЇЇ ПОВ'ЯЗАНОСТЬ З НАШОЮ ПРОГРАМОЮ ЗМІСТОМ - ІССД
6.Л.Полтава.....	ОСНОВЛЕННЯ
7.З.Х.....	ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЇ РЕВОЛЮЦІЇ
8.М.В-ий.....	ДО ПРОГРАМОВИХ ЗАСАД ОУН
9.В.В.....	ДО ПИТАННЯ МАТЕРІАЛІЗМУ
10.А.К.....	"РУССКИИ ЧЕЛОВЕК"
11.П.Карпенко-Криниця.....	МОВ ЛЕЗО
12.А.К.....	ПРАВДА ПРО НАШЕ МИНУЛЕ
13.М.Міхновський.....	САМОСТІЙНА УКРАЇНА
14.Д-р.Д.Донцов.....	ДВА ПАТРІОТИЗМИ
15.В.О.....	ГОСПОДАРСЬКІ ПІДСТАВИ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ
16.Я.Стецько.....	ВИЗВОЛЬНИЧІ ШЛЯХ І ЙОГО ВИМОГИ
17.....	АЛН І ФЕДЕРАЦІЯ
18.Проф.І.Шанковський.....	КОЗАЦЬКА ПРОБЛЕМА
19.Повстанська пісня.....	НУ І ЩО Я, ЯК ПРИЦЕЛЯЄСЯ УМЕРТИ.
20.З край.матер.....	ЗАКЛИК УПА
21.- " - - " -.....	ГЕРОЇСЬКА СМЕРТЬ
22.- " - - " -.....	ПРОПАГАНДИСТИЧНИЙ ВИПАД
23.- " - - " -.....	ВІСТІ З ТЕРЕВУ
24.- " - - " -.....	З ХРОНІКИ БОЄВИХ ДІЙ
25.І.Вировий.....	ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ УКР.ЕМІГРАЦІЇ
26.Г.З.....	НАЩО ПОТРІБНЕ ТАКЕ ОБ'ЄДНАННЯ?
27.....	ОКОМ І УХОМ
28.....	ПОЖЕРТВИ

Святослав Гординський

ТЕМ ЧАС

Суворе життя! Б'є в очі лютий вітер,
 Емагає, шарпає, - так рине день за днем,
 І твій катівський час - кривавий іквізитор-
 Твої бунтарські сни випадає вогнем.

Твоєї гордості, твоєї непокори
 Він хоче вихерти з душі найменший слід,
 Щоб зрадив ти себе й свого духа твори -
 Увесь твій почувань, надхнення й волі світ -

Тиранам світовим ти склав до ніг, як ленно.
 Та гнівлива душа бунтується твоя,
 І ти підводишся, щоб долу немоленну
 Скорити сам своїм наказом владаря.

Ти викував сам собі своє хорстоку доло.
 Ти вибрав сам собі безповоротний шлях, -
 Неси ж тепер її, і не криви від болю
 Своїх поблідлих уст, коли пізнаєш жах

Своїх залізних прав. В щоденних хуртовинах,
 Щоб душу вирвати зі світових оков,
 Давно святі й чорти в легендах старовинних
 Змагались так в огні спокус і молитов.

Ти чуєш той вогонь? Вогонь душі? Ти вільний
 Душею був завжди. Неси ж тепер її,
 Неси. Хай полум'я тих вогневиць хрестильних
 Майбутньому слова випадає твої!

Визвольний

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

ШЛЯХ

Ч. 6/33.

ЧЕРВЕНЬ 1950 р.

Рік: III.

30 червня 1941 р.

волею українського народу проголошено
відновлення Самостійності України

- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - СИМВОЛ НОВОЇ ВІРИ НАРОДІВ СХОДУ Й ЗАХОДУ ЄВРОПИ.
- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - ПРОТЕСТ ПРОТИ ГРАБІЙНИХ ІМПЕРІАЛІСТІВ.
- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - НАША НАЙВИЩА МЕТА.
- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - ГРІЗНЕ "МЕМЕНТО" ДЛЯ ВСЬОГО СВІТУ, ЩО МИ СТАНЕМО ПРОТИ КОІНЬОГО, ХТО ПЕРЕКРЕСЛЮВАВ БИ НАС ЯК САМОСТІЙНИЙ ЧИННИК.
- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - РЕЗУЛЬТАТ ІНТЕНСИВНОЇ ПІДГОТОВКИ, ЩО ВЕЛАСЯ ПРОДОВЖ ОСТАННІХ ДЕСЯТИЛІТЬ.
- 30 ЧЕРВНЯ 1941 р. - БЕЗСПІРНИЙ ДОКАЗ САМОСТІЙНОСТІ ПОЛІТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

„На крові тих, що впали на полі бою в обороні рідних хат, сімей і населення, в наступі на гестапівські і енкаведівські гнізда і загони, в індивідуальному двобою в час конспіративної підпільної роботи, на крові тих, що замучені по тюрмах і таборах, виросла безсмертна легенда воюючої нації, що вогненним сім'ям скипом горить у серцях і душах народу і освічує шлях в майбутнє. Україна живе і бореться та силою здобуває перемогу. Хай же вічна слава буде впадшим героям, що склали своє життя на жертівнику Нації”
(З „Декларації Проводу ОУН” на Українських Землях)

В річницю відновлення самостійності

В РОКОВИНІ ЧЕРВЕННИХ ДНІВ

Дев'ять років минає, як у дні 30 червня 1941 року проголошено у Львові АКТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ; дев'ять років, як український нарід вірний традиціям своїх предків - задокументував перед цілим світом в огні німецько-більшевицької війни свою незламну волю жити самостійним державним життям на своїй землі.

І хоч АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ був потоптаний брутално німецько-гітлерівським нацизмом - воля українського народу стала незламною.

З воли народу повстала Українська Повстанська Армія /УПА/, щоб збройно боротися проти кожного окупанта за звільнення Української Самостійної Соборної Держави, за втілення в життя АКТУ.

І, коли на зміну хоротокій німецькій окупації насунули в Україну червні орди російсько-більшевицьких нацизмів - український нарід не припинив боротьби, не скорився переважачій силі свого одвічного ворога, не стратив духа в майже безвиглядній ситуації свого і міжнародного положення, а виповів війну тоталітарній кремлівській тиранії і її носієві російському большевизмові; боротьбу на життя або смерть.

Це - він, український нарід випи-савши на своїй революційно-боевому прапорі священний клич: Свобода народам і людям! - дав мобілізуючий пошук до створення єдиного монолітного фронту поневолених большевизмом народів, який завершився створенням потужного Антибільшевицького Більшу Народів /АБН/.

Це - він, український нарід, відкинувши безглузді експерименти розполітикованих і роз'їдених "партиї-ницьким патріотизмом" людей, які претендували "на провід" шукаючи завжди опертя назовні, - станув у боеві лави, а Організацію Українських Націоналістів /революціонерів/ в авангарді й покликав до життя і дії свій найвищий революційний провід Українську Головну Визвольну Раду /УГВР/, який довірив стерно Української Національної Революції.

Це - він, український нарід стоїть сьогодні в огні боротьби за своє - бути чи не бути! - і веде її на очак

воього світу з безприкладним героїзмом. Нарід - Герой!

Це - проти нього, українського народу і його збройної сили УПА, мобілізує російський большевизм всі сили і заключає договори із своїми сателітами, щоб здупити огонь української національної революції, революції поневолених народів! Кремлівські сатрапи вже чують свій близький кінець і загибель, - чують нестримний похід народів, що відцули свою силу і йдуть! -

- До волі! - До перемоги! За свободу народів і людини! І в авангарді, він - український нарід, нарід - Герой!

... Ми віримо свято, що перемога перед нами. Так, як лежить сьогодні розбитий на власних руїнах німецько-гітлерівський імперіалізм, так завтра буде знищений у кремлівському лігві російський большевизм.

- Так вірить український нарід, а запорукою цього є його безкомпромісово боротьба й катакомби жертв складених на вівтарі Свободи.

Святкуючи сьогодні великі дні національного підйому - річницю АКТУ ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ і створення Української Головної Визвольної Ради, - віддаємо поклін і схиляємо голови перед Тими, які впали в нерівній боротьбі із ворогом за Самостійність, за Свободу!

Світлі постаті Лицарів-Героїв хай стануть для нас дороговказом і прикладом жертвенності, їхня смерть - визовом нових когорт на боротьбу з большевизмом, а священна кров хай зливає нас в один моноліт.

То ж водухаймося сьогодні - Українська Громеда на чужині - в ту трагічну, але величну, героїчну Епопею Революції; звернімо наші погляди на охід - туди, де грають скоростріли, і, де летиться кров, де горять підпалені большевицькими вандалами українські села, а вогнянні язики випиоують в темні ночі на небосхилі грізне менто большевизмові:

- Мене - Текел - Фарес! -

... Туди, де з усміхом вмирає від кулі ворога український повстанець і, з його сталевих очей лине помутнілий зір і сідає тихо й навіки на золотих вежах Собору Софії у Києві, а з уст вилітає останнє закликаюче, різке й грізне:

За Україну! - До бою! - Вперед!

АКТ 30. ЧЕРВНЯ

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

1. Волею Українського Народу, Організація Українських Націоналістів під проводом СТЕПАНА БАНДЕРИ проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

Організація Українських Націоналістів, яка під проводом її Творця і вождя ЗВГЕНА КОНО-ЗАЛЦЯ веде в останніх десятиліттях кривавого московсько-більшевицького поневолення завзяту боротьбу за свободу, звиває увесь український нарід не окласти зброї так довго, доки на всіх українських землях не буде створена Суверенна Українська Влада.

Суверенна Українська Влада запевнить Українському Народові лад і порядок, всесторонній розвиток усіх його сил та заспокоєння його потреб.

2. На західних землях України твориться Українська Влада, - яка підпорядковується Українському Національному Урядові, що створиться у столиці України - Києві.

Українська Національно-революційна Армія, що твориться на Українській Землі, боротиметься далі проти московської окупації за Суверенну Соборну Державу і новий справедливий лад у цілому світі.

ХАЙ ЖИВЕ СУВЕРЕННА СОБОРНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА !

ХАЙ ЖИВЕ ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ !

ХАЙ ЖИВЕ ПРОВІДНИК ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ

НАЦІОНАЛІСТІВ - СТЕПАН БАНДЕРА !

Голова
Національних Зборів
Ярослав Стецько в.р.

Льва-город, дня 30 червня 1941р. год. 20-та.

3 документів НЕЗАБУТНІХ ДНІВ

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ !

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ ЙХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЙ

МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО .

З волі всемогучого й все милостивого Бога в Тройці Єдиного зачалася нова епоха в житті Державної Соборної Самостійної України.

Народні Збори, що відбулися вчорашнього дня, утвердили й проголосили ту Історичну Подію.

Повідомляючи Тебе, Український Народе, про таке вислухання наших благальних молитв, взиваю Тебе до вияву вдячності для Зсєвилнього, вірності для Його Церкви і послуху для влади.

Зосинні часи вимагають ще много жертв, але діло розпочате в ім'я Боже і з Божою благодаттю, буде доведене до успішного кінця.

Жерти яких потреба конечно до осягнення нашої цілі, полягатимуть передусім на послухному підданні справедливим наказам влади, не противним Божим законам.

Український нарід мусить у цій Історичній Хвилі показати, що має досить почуття авторитету й життєвої сили, щоб заслужити на таке положення серед народів Європи, в яким міг би розвинути усі Богом собі дані сили.

Карністю, солідарністю, совісним сповненням обов'язків, докажіть, що ви дозрілі до Державного життя.

Установленій владі віддаємо належний послух. Уважне Головою Державного Правління України Пана **ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА**.

Від Уряду Ним покликаного до життя очікуємо мудрого, справедливого проводу та заряджень, які узгляднилиб потреби й добро всіх замешкуючих наш край Громадян, без огляду на це, до якого вірою і повідання, народности й суспільної верстви належить.

Бог нехай благословить усі Твої праці Український Народе, і нехай дасть усім нашим Провідникам Святу Мудрість з Неба.

Дано у Львові при Арх.Храмі Св.Юра І. 7. 1941р.

АНДРЕЙ

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАНІЄ ПРЕОСВЯЩЕНОГО ПОЛІКАРПА ЕПІСКОПА ЛУЦЬКОГО

Д о В с і х У к р а ї н ц і в , с у щ и х н а В о л и н і !

Мир вам від Бога Отця нашого
і Господа Ісуса Христа.

Любі мої діти! Велике Боже милосердя і справедливість приблизилися до нас. Довгі роки терпів наш многострадальний нарід наруги і знущання над святою вірою православною і над його національними почуваннями, над його людською гідністю. В державі більшовицького антихриста терор і жах дійшов до нечуваних досі розмірів, в порівнанні з якими бліднуть переслідування християн за часів римських імператорів Нерона і Діоклеціана. Безбожники жадливо розправлялися з християнською вірою, мордуючи архипастирів, тисячами й сотками тисяч вірних християн, пастирів і проголошуючи закон зради й ненависти.

Оце на наших очах справедливість Божа сповнилася: Один Бог, одна надія і спільна краща будучність.

Сповнилася наша відвічна мрія. У городі князя Льва з радіосильні несеться над нашими горами, нивами, над нашою так густо зрошеною кров'ю землек

радіона вістка: проголошено Самостійну Українську Державу. Разом з українським народом радіє і наша многострадална Церква. Відроджена у вільній українській державі - Українська вільна Православна Церква буде з народом одною нерозривною цілістю.

В цю велику хвилину звертаюсь до Вас, любі діти, словами Св. Ап. Павла: "Благаю вас іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб те саме говорили ви всі і щоб не було між нами розділення, але щоб були з'єднанні в одному розумінні і в одній душі". - /Ап. Павло Корин. гол. І, ст. ІО/.

Любити Бога, любити батьківщину - це найбільша чеснота. Служба батьківщині-найбільший обов'язок.

Нехай Господь милосердний допомагає Тобі, народі мій, і Тобі, Уряде наш, будувати Самостійну Українську Державу, а моя молитва за всіх вас перед Престолом Всевисшнього буде за вами.

В цей великий час всі українці мусять об'єднатись, всі мусять працювати спільно, бо в єдності сила і ту єдність мусимо показати на ділі.

Не треба нам партій, не треба нам боротьби між собою. Всі мусимо об'єднатися при нашій Святій Православній Церкві, при нашому Урядові, при нашому Національному Проводові.

ПРИЗИВАЮ НА ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД І ЙОГО ДЕРЖАВНИЙ УРЯД ВСЕМОГУЧЕ БОЖЕ БЛАГОСЛОВЕНСТВО!

Полікарп
єпископ Луцький

Дано в м.Луцьку на Волині
Року Божого І94І
місяця липня І0 дня.

С.Черкасенко

Україні

Красуне в косах золотих
Своїх незміряних ланів,
З очами глибинь голубих,
Зірниць устами ранкових
І серцем зоряних отітів!

Своїю скривавлені уста
Облизує проклятий звір:
По каплі пада кров свята
І жаж за Тебе огорта, -
В очах його новий замір.

О наша Страднице, прости
Недбальство довгих наших літ...
Нехай впиваються кати, -
Вкладем їх скоро опать, а Ти
Засянеш сонцем на увесь світ!

"...Народ без традиції не живе, а животіє. Коли тратить свої, йому випадає у голову чужі, бо ніяка людська збірнота не може жити без певних правил і наказів"....

"Прив'язання до мови, віри звичаїв, до ідеалів предків, їх моральних, релігійних, політичних, економічних і соціальних догм, вистражданих і викутих в огні змагань і переказаних прадідами внукам - це прив'язання є фундаментом нації"....

/Д.Донцов: "Де шукати наших історичних традицій"/

З.Карбович

ЗМІСТ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ КОНЦЕПЦІЇ І ЇЇ ПОВ'ЯЗАНІСТЬ З НАШОЮ ПРОГРАМОЮ — ЗМІСТОМ УССД

/ продовження /

"Класова" генеза партій життєво відпадає, бо зникне соціальна почва, що її родила, отже і вони самі в сьогоденнішому їх виді. Тут не діяти муть ходні заборони, як нпр. немає заборони на Заході творити середньовічних цехів. А нові політичні творива матимуть своїм завданням об'єднувати найбільш перспективно політично думачих людей, виданих спільному ділу народу, в цілком-закріплення інтересів нації, як цілості, і утвердження її позицій, як держави в оточуючій світі. Вони могли б ривалізувати в тому, як з погляду цілості найдоцільніше унапрямувати економіку, який рід продукції поширити, з точки безпеки держави перед агресією, або загального, народного добра, чи вести таку чи іншу зовнішню політику і т.п. З запереченням тоталітаризму впливає сьогодні негация монопартії, в запереченням демолібералізму, як класової і індивідуалістичної, аномічної, або атомістичної системи — слідує видвиження нових основ для побудови політичного і соціального ладу. А саме: шляхом опертя законодавчої влади на репрезентантах всіх соціальних творчих прошарків народу і інтересах територій та держ. досвіду, шляхом широкого самоуправління — себто децентралізації й шляхом самодіяльності народу у всіх галузях життя, себто десоціалізації.

Коли своїх відпоручників посилятиме народ на базі їх творчості у соціальному процесі, господарства, культури, і т.п. тоді буде основа для наростання тоталітаризму. Бо, коли хлібороб, робітник промисловості і т.п. при владі, то він має за собою світ своєї праці, свою соціальну базу життєву основу і постійну контрольність організованого середовища, яке його делегувало. Місця для демагогії там немає. Професійна самоуправа означених галузей господарства, запевнене право на ефект праці, гарантія, що господарська праця визначує право на власність і нею передусім здобувається і т.п., все це елімінує, як колективізм, так і лібералізм, а видвигає національно-суспільний персоналізм. Нова влада стає нація-народ в цілому. Народовлада охоплює весь народ. У цій фазі беручи до уваги ново заіснуючі соціальні умовини — всі нові народжені політичні організації будуть націоналістичні, бо генеза їх не часткова, не класова, як в ліберал-, чи соціал-, чи націонал-демократичних

партіях, а народна і національна, не одна класова, не одна соціальна група, а народ, як одна, нація, як цілість їх основою. Як досі лібералізм творив основу для формування партій, так на націоналістичних світоглядових основах формуватимуться політографізації майбутнього. Значить, їх буде більше, як одна.

До минулого немає повороту. Революція йде вперед, несучи нове в усіх ділянках життя. За революціями стоять завжди маси — це секрет майбутніх революцій, як казав Мадчіні своїм землякам, що признаючи були цю правду і на ці маси йде ставка і нашої революції.

Ідея, політична провідна організація, народні маси — три елементи одного цілого. Політично-суспільна і політично-мілітарна, — типу повстансько-революційної армії — керівна організація — передовий загін й організатор боротьби народних мас за державу. Без неї успішних революцій немає. Революції це організовані і унапрямовані органічні процеси, свідомі своїх цілей і шляхів. У цьому описовому окресленні вміщуються всі три елементи кожної революції.

Не з нашою ціллю визначувати широко завдання керівної політичної і мілітарної сили в революції. Обмежуємося на одному ствердженні: найбільшою загрозою для кожної революції є "хвостизм", розуміння політичного провідного кадру, як зайвого центру для провадження мас, а покладання всього на "попутництво" за масами.

Революційна провідна організація має бути провідником, а не попутником мас. "Хвостизм" розгубить всяку революцію і вона розплинеться в аморфності. Звідси розуміння і ставлення провідного загону революції не як розхляпаної, ліберального типу партії, а як рішучого, свідомого своїх бездокусійних цілей, своїх основних правд віри, залізного кадру борців. Лише такому з'єднаному недискусійною ідеєю, сувором моралю, залізною дисципліною гуртові може належати провід революції мас. Нам невідомі революції, які велись би людьми іншого типу. І ці соціальні революції, які кінчалися ліберал-демократією, як нпр. французька, чи охлократією, як нпр. нацистська і більшовицька, чи класократичною, в розумінні Липинського, англійською монархією /Кромвеля/, і ті національно-визвольні революції, які були кермовані, як польська соціалістами типу

Пілоудовського, або італійська антимакиавістиками, соціал-ідеалістами типу Мацціні чи Гарібальді, або ірландська націоналістами, сінфайнерами, чи національно-демократична американська згід з стягу Вашингтона, чи своєрідна індійська революційна боротьба Босе, Неру-Ганді, або нарешті наша козацька революція з запорізьким військом на чолі і хмельничанами, — всі ці національні і соціальні революції були ведені одного типу людьми, що були вірні в свої правди, що для них були догмами віри. Це не привілей тоталітаризму ані монопартії — віра. Віра це привілей всякої революції.

Найкращий символ масової революції — Дантон. Чи можна сачити інакше Дантона, як машеруючого на чолі мас, рідущих, руйнуючих все старе на шляху, звільняючи в'язнів з Бастилії? Дантон, де Валера, Кромвель, Гарібальді, Мацціні, Пілоудовський, Петлюра, гетьман Хмельницький, князь Байда-Витневецький, Богун і Перебийніс, люди одного типу, хоч цілі їхні різні.

Сумніваємося, чи перші християни, фанатики і без дискусій вірні в свої догми та вмирати на горючих стовпах — були через те... Фашисти?

І нарешті наші — і це саме найголовніше — борці рідних земель — УПА, чи ж вони інші від тих неофітів Христових?!

Толерантність до чужої думки в лоні власного народу, яка змагає теж за його добро, не привілей і обов'язок кожного справжнього патріота, націоналіста, але безкомпромісовість по відношенні до чужих, ворожих ідей, які заперечує, — це теж його добре право і обов'язок. Щоб ми могли перемогти — такі атрибути мусить зберегти наша Організація.

Вірі треба протиставити віру, а не сумніви, брехні — правду, насилля — справедливості, рабству — свободу, бо між цими елементами немає компромісу.

Толерувати поруч брехні правду — не можна. Якою буде наша Організація в державі, це питання майбутнього. Воно в основному насвітлене в попередніх міркуваннях. Вирішним є, як має вона нараз виглядати, щоб ця державу здобути. На всякий раз вона і в УД в суті збереже ці риси, революційної сили, що в парі з зберігаючими силами, чергуються і взаємно себе доповнюють в кожній здоровій національно-державній конструкції. Революція — це не тільки негація, а вічний змаг вперед, це нова позитивна, конструктивна програма дій.

У кожному випадку, ми заперечуємо можливість існування нашої Організації, як ліберального типу партії, а має остаток і розростатися як Організація революційного стилю, що зав-

жди веде до кращого, в ворожій дійсності нищить, в рідній виправляє, а всіма тими притаманностями саме такої!

На іншому місці ми даватимемо відповідь на питання, чи ОУН це резистанс, чи моноліт.

Орієнтовними принципами, на яких будуватиметься наш соціально-політичний лад, це добро нації, як перцептивної категорії народу, як кожночасно живучих українських людей, українського народу, як тягlosti родини на майбутнє, — родини, як актуальної нічної за нарід органічної спільноти, індивідуальності, — людини, як одиниці. Як в освітовому співжитті нації проходить індивідуалізація, зрівнювання їх, так не менше проходить в соціальній структурі нації — індивідуалізація людини, уможливлення її самовиявити свої творчі перни, що лежать на шляху самовиявлення і росту національної спільноти, як цілості. Не заперечення, а самовиявлення всіх суспільно-творчих спільнотних інстинктів людини. Як прийде радикальний розрив з московсько-більшовицькою імперією, усунування українського народу, так тоді і внаутрі української нації розв'яжуться ці індивідуально-творчі елементи, які були оковані, зв'язані чужою нівелюючою нацією, через нівелювання людини, системою.

Гармонійне поєднання національного, родинного і індивідуального добра — тривала підвалина росту української держави.

Праця і власність — основні чинники в побудові нового ладу. Праця є миром суспільної вартості людини. Вона є моральною і суспільною вартістю. Немале завдання лежатиме в тому, щоб відновити її етос, повернути її на належний п'єдестал. Вона дає право на власність. Власність — це суспільний інститут. Тим чином визначається вже її функція. Немає не обмеженої приватної власності. Обмежена приватна, державна, муніципальна, — суспільна, чи індивідуальна — в остаточному є національним добром. Нація це не є атомістично зрозуміла категорія, збірнота механічних одиниць. Звідси органічною формою власності є як приватна, так і спільнотна.

Трудова власність елімінує звязок. Встановлення належної гармонії поміж продуцентом і консументом, акцент обох їх. Поотавлення в осередок уваги не атомістичного тобто лібералістичного, класово-марксистського суспільства, а національно-визначні люди, — як рушій соціального процесу. Схоплення людини не тільки, як егоїста, що прагне зиску, але в однаковій мірі як суспільної істоти, відбирає ґрунт ліберал-капіталізму. З другого боку, добачення в людині шляхетних громадських пернів виключає теорію

державного капіталізму, який бачить в людині лише експлуататора, який, як лише дірветься до власності, не матиме іншої цілі, як лише зиск і вижиск.

Тому ми всупереч канонів Комуністичного маніфестату про знесення приватної власності, видвигаємо встановлення приватної-індивідуальної, чи індивідуально-родової власності. Ми заперечуємо тезу КМ, що заробітня праця, не може творити власності, бо творить капітал. В нашому ладі творитиме власність робітника власне виконувана протягом визначуваного часу господарська праця. Невірно твердження Маркса-Енгельса в тому ж КМ, що власність існує якраз через те для 1/10 сучасного суспільства, що для 9/10 не існує. При введенні нового принципу набування власності, запереченні класової боротьби, а отвердженні всередині - національної гармонії в суспільності без експлуаторських класів - власність буде - на індивідуальному принципі - умасовлена і народ депролетаризований. Національне суспільство - це опільнота, що не матиме всередині паразитарних верств. В УД приймаємо різного типу власності від індивідуальної почерез кооперативну до державної. Не місце це тут поширяти, бо не це є ціллю наших заміток.

Депролетаризація суспільства приходить з моментом визнання на ділі повного права на ефект праці: а/ доступ до власності на засоби продукції дає господарська праця, б/ господарська праця є першою правовою основою для здобуття власності.

Заперечуючи лібералізм в господарстві, як культ безвідповідальності, т.зв. вільної гри сил, бо господарство не є гра але підстава для здійснення життя кожної людини, а далі, негуючи колективізм, як протиний людській гідності і поневолючий її, - акцентуємо суспільний, національний персоналізм, себто національним змістом на-чичену людину.

Немає сумніву, що після повалення большевицького ладу буде протилежна тенденція до необмеженої господарської свободи, є запереченням потреби планування, навіть розумного, органічного, враховуючого всі здорові тенденції самодіяльності і самоуправління народу.

Було б тоді помилкою вважати, що вся господарська творчість людини є мотивована лише жахом необмеженого зиску, і всяке обмеження приведе до краху. Звідси виривають вже сьогодні об'єктивно невинуваті думки, нпр. про знесення всякого прогресивного податку, а навіть пропорційного, мовляв, це гатуватиме ініціативу. Це невірно, бо крім моменту зиску є ще стимул творчості, який хане вперед людину, а тех господарський інстинкт, а врешті,

нпр. після стягнення прогресивного податку буде і матеріально вигороджена ініціатива. Бо пропорція завжди буде збережена, тех і з огляду на величину родини. Цим моментом ми тільки принагідно ілюструємо наші тенденції, які беруть до уваги факт, що український народ матиме в Українській Державі владу і через те держава не буде його ворогом, бо носієм її буде він, а не тоталітарна кліка - при нашій системі організації влади, державного устрою і при покладенні в основу ладу не анормальної атомістичної неорганічної збірності, а української людини і української нації.

Тому в УД будуть удержавлені деякі предмети і засоби виробництва, які необхідно робити власністю народу в формі державної власності, деякі будуть муніципалізовані, ще деякі кооперативні. Але це діятимось на нових засадах, при повному респектуванні свободи робітника, вільного користування ним його заробітком, широкій вистачаючій для його рідні, вільним вибором і зміною місця праці, наділенням і його власністю принаймні одnorодинного дому з городом, а скасування назавжди касарень і збірних великанів-гмахів чи інших хмародерів, що є основою і символом державного чи ліберал-капіталізму.

І врешті інші засоби виробництва перебере український робітник на свою власність, як співвласники на індивідуальному принципі, є правом забрати свою пайку і в іншому районі України будувати бажаний варстат праці, як свою приватну власність. Розбудову не обхідних в загальному пляні галузей промисловості держава спомогатиме. Щоб запобігти повороту ліберал-капіталізму ново-працюючі в даному підприємстві - за означених умовин можуть ставати співвласниками, згідно вище вгаданих засад.

Про поворот капіталістичного поміщицького ладу немає й мови. Введення трудової приватної власності, поставлення в основу громадської творчості в усіх ділянках життя людини, української людини - це є нав'язання до органічних елементів всякої творчості, до органічних первнів людської природи. Погляд на суспільство - на рід-націю, не як на механічне зігровище одиниць, а як органічну спільноту, в якій в вертикальному сенсі існують як органічні спільноти - продукуючі верстви, що як колони пронизують все суспільство-народ, творячи взаємно доповнюючу цілість, з одного боку, а з другого, ставлячи в осередок уваги соціального порядкування родину, що є другою після нації органічною категорією, - якої добро є добром одиниці, - ми заперечуємо, згідно з фактичним життєвим станом, обидва колективізми, лі-

беральний і державний, бо ліберал не має суттєвої різниці поміж суперкапіталізмом, що виродився в фінансовому капіталізмові, і советизмом, тех супер-капіталізмом лише державного типу. Одиниця з членом органічних опільнот: нації і родини і в них знаходить тех своє особисте щастя, виявляючи свою вільну творчість, не зв'язану жодними механічними, старими зв'язами, в їх рямцях, а не поза або проти них.

Історію ліберал-капіталізму, що переходить в фінансовий, є усунення від участництва в власності народних мас на базі індивідуальній, індивідуально-родовій, освобідній опільнотній, кооперативній і т.п. Властне це відосунення є причиною зла, а не сама приватна

власність є підставою первопричною експлуатації. Тому участь масової людини у власності усуває структурні хиби ліберал-капіталізму, внеможливіючи навіть повстання фінансового капіталізму, що з дегенерацією капіталізму і закономірно доводить до тоталітарного соціалізму, себто державного капіталізму.

Удержання означених галузей продукції, диктуване життям, не є ідентичне механічний соціалізації воюючого життя. Наше удержання виходить з потреб живого життя, а не мертвої букви доктрини, зродженої не з життя, а спекулятивних заключень різних кабінетних теоретиків.

/Продовження в слід. числі/

Л.Полтава

Оновлення

Той час прийде:погаснуть зорі
І оновиться вся земля,
І димарі, як осокири,
В похмурім небі зашумлять.
Розколючись ніби крига,
Спалянуть, засяють небеса,
Немов листки страшної книги,
Яку судилось нам писати.
І в небесах, ще хвилю - хмурих,
Сяйне, засвітить, промайне

Когортами страшної бурі
Деся чоло Господа гнівне.
Та ми - ми не відцуємо хаху,
Ми чесно йдемо крізь цю пітьму,
І з нами вибитого шляху
Ми тільки вклонимось йому.
Впаде минуле, як руїна.
І Він поблагословить тоді
На українську Україну
Нам повернутись назавжди!

З.Н.

ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЇ РЕВОЛЮЦІЇ

/Продовження/

Якже має виглядати політкомандна організація? Чи це моноліт, чи резистанс?

Під резистансом розуміємо аналогічний до французького руху опротиву конгломерат різних політичних сил, що були з'єднані в негативному, поборюванні німецької окупації, але роз'єднані відносно позитивних цілей. Ми відкидаємо для України таке розуміння чи подібне провідної визвольної політорганізації. Не може це бути організація, яка об'єднуватиме людей різних суспільно-політичних напрямків, погоджених лише в найзагальніших позитивних цілях і суцільних негативних. Не може це бути тому, що:

а/Програма-ціль, як ми це фрагментарно стараємося висказати, органічно поєднана з нашою визвольною концепцією і вона є співмото-ром революційної дії. Інакше виглядає боротьба, коли хтось афірмує колгоспи від тої постановки, яка її заперечує і т.п.

б/Боездатною є тільки така організація поневоленого народу, яка

має ясну політичну і соціальну програму.

в/Після повалення режиму кожний режітано розлітається і бере себе за горло, як це бачимо у Франції. Це буде тим більше небезпечно в Україні, де включаться чужі, зокрема московські імперіальні сили.

Було б шкідливе для визвольної справи, а навіть смертельне, якщо єдина, монолітна передтим визвольна організація розлетілася через світоглядні і програмні на позитивному підкладі різниці. Не може бути оповидності монолітності на час періоду до зриву на негативній основі, а потім прийде розчарованість і затрата монолітності. Це небезпечний троянський кінь революції. Власне багато важче буде вдержати в час революційного хаосу організацію однолітню, як до зриву, коли то ворог тисне і всякі різниці сходять на дальший плян. Тоді вони виступлять тим могутніше і розбиття буде тим більше далекоїдуче в наслідки. В хаосі, що повставатиме по смерті більшовизму треба буде мати мо

політичний ґрунт людей, однорідний, який мав би однаковий підхід, однаковий образ майбутнього, однакові методи змагу за нього. З меншевіками в одній лаві не зайшли були б більшовики до влади, ані якобінці з хирондистами, хмельничани з косяками, петлюрівці з укапістами, чи іншими кобильцькими комуністами з "Нашої боротьби". Тому ми заперуємо революційну ОУН, як резистанс, а стверджуємо, як моноліт, однорідність, в зміслі одноставного цілого.

Було б помилковим розуміти ці наші положення, як відсуєння від фронту боротьби іншого типу елементів. Нічого подібного. Ми підтримуємо наш погляд, щоб довкруги революційної ОУН мобілізувалося ширше звено, перетень людей, які приймають загальні положення боротьби, і для яких революційна ОУН в цілому є тим авангардом боротьби, хоч вони не стверджують всіх її позицій. Ми за включення до боротьби найрізніші елементи на найширшій базі, але авангард цієї боротьби — ми, мусимо — бути однорідної породи, бо тоді нас нічого не роз'їсть з середини, не розложить і не рознесе нас ані цей перетень широкий, ані ворог, що вбачає в нас найбільшу загрозу. Це дві зовсім окремі речі: однорідність революційної ОУН, скоплення її не як резистансу, а революційного моноліту, і найширша база і платформа для всіх, що хочуть боротися, мобілізація і організація їх. До боротьби нам треба пірвати всіх і зорганізувати їх, але тими організаційними формами не мусить і не може бути революційна ОУН, яка є гомогенна, а не збірнота всього, що якнебудь здатне до боротьби, а тільки того, що за сповнення означених передумов — здатне. Організаційні форми українського "резистансу" — це не форми ОУН, хоч тим українським "резистансом" є властиво весь народ, за проводом не маси франц. партій, а єдиної політичної ОУН і мілітарної форми організації борців і народу УПА. Поняття французького резистансу не підходить в Україні.

Боротьбу проти окупанта в Україні організували лише українські націоналісти, а не укр. соціалісти, чи "демократи", які окупітували перед ворогом. Ті, що пристали з інших політичних середовищ, до організованого фронту українськими націоналістами, визнали наші положення. Звідси зродилася УГВР, яка є тою останньою організаційно-політичною формою українського своєрідного питомого резистансу, коли вже послуговуємося оклепанам, хоч не дуже нам відповідаючим терміном. Тому це не припадок, що революційна ОУН за посередництва УПА видигнула конструкторку УГВР, якої первісна концепція була

базована на відпоручництві евентуально заісновуючих політичних організацій, середовищ, партій.

УГВР — це ширша форма, конструкторка боротьби різнотипних елементів, для яких вресні-решт останнє, на ділі, а не на папері революційне слово все таки каже революційна ОУН, байдуже, чи це кому приємне, чи ні. Чи сьогодні революційна УПА — це збірнота різнородних елементів? Ні.

УПА — це політична армія цілого на роду, якої гро все таки творять елементи, які афірмують революційно-політичні позиції ОУН.

Це армія революції, яка стоїть на ділі на політично-програмових позиціях ОУН, хоч як армія не має цього завданням акцентувати. Навіть персональний склад провідного кадру УПА підтверджує нашу думку. Це в більшості провідні члени ОУН. А далі, це чинник, для якого є важна афірмація актуальних форм боротьби, а не її цілісні перспективи. Це є один відтінков боротьби, тому не можна тих самих критеріїв отосувати як тут, так і до ОУН. На цьому відтинку широкого фронту, на мілітарному відтинку існують ширші рямці, еластичніші, як на інших. Армія, хай і революційна, вміщає в собі на іншій базі ширші кола народу, в своїх організаційних формах, як революційно політична організація. Збройно-політична боротьба є одною з суттєвих форм її, але мінлива як форма, тоді, коли соціально-політична, національно масова за всяких умовин мусить бути ведена. Тому інші вимоги і критерії до ОУН, як до УПА, а ясно і до УГВР, як широкої політичної бази УПА. Це — за ніяких умовин не означає, що ми маємо уважати УПА армією, чи збройним раменем ОУН, нічого подібного. УПА — це зрйне рамя народу, як ОУН політичне, а УГВР державно-політичне.

Найкраще бачимо закордоном, хто з політичних партій підтримує краєву боротьбу, поза революційною ОУН. Як можуть бути складовими політичного рамени народу такі антиреволюційні партії як соціалісти, — мельниківці, ундіоти і інші ундесівці?!

Тому це не претенсійність, ані монопартійність, а мова життя, що єдина революція ОУН — це політичне рамя на роду, як УПА мілітарне. Стратегія боротьби включає всіх і дає змогу використати всі сили, наступати найширшою лавою і це надзвичайної ваги питання, але в тій найширшій лаві мусить бути міцне монолітне ядро, яке знає куди саме йде і куди веде. Як тактично це й еластично робити, питання окреме, але саме істотне в нас на зараз усвідомити собі ту істину, як має виглядати цей, що поведе, а волею долі суджено нам бути тими, що мають вести. Коли

для повалення ворога нам треба використати всі його внутрішні і зовнішні протиріччя, тим самим нам треба бути сильно озброєними в наші правди і шляхи боротьби, щоб в тих протиріччях самим не розгубитися. Легше бути принциповим і безкомпромісовим в простих умовах, а як-же важче в такій сатанічній системі, як більшовизм. Еляотика в використуванні протиріч систем не значить обов'язковості відступлення від засад, а висунення тактичного моменту перед іншими, але в основному згідного з засадою. У такій ворожій системі і такій окомплексованій проблематиці боротьби вдержатися як провідний центр може лише той, хто має непохитні і несумнівні правди.

Це тим більше, що за всяких умовин ОУН мусить бути гарантом суверенізації і суверенності української національно-визвольної боротьби і держави та не може ніколи включатися в розгрізу чужих сил в Україні, що теж ідейно, як досі більшовики, намагалися б демобілізувати українську стихію. Ідеологічно-програмова боротьба за найвищу суверенізацію нашої ідеї тривала б зокрема в час війни і евентуальної окупації України чужими військами. Безоглядно революційне, а не поступове еволюційне здійснення соціальної програми за всіх умов, в остаточному випадку знизу, і політичне опанування має та суспільної і адміністративного апарату з н и з у, - інтенсивна розбудова нашої організаційної мережі і опанування політичного проводу масами з настановою, на майбутнє перетворитися в величезну політичну силу внутрішньої консолідації нації і гарант держави. Це й інші на мілітарному відтинку завдання - про які нігче - можливо виконати лише гомегенній організації.

Чи такі наші положення звувають фон визвольної революції? Ніяким чином. Вони лише порядкують і власне надають, встановлюючи ієрархічність - відповідно важливості елементів - тривалого розгону революції і гарантують її перемогу за всяких умов. Це дві непротилежні речі: включування найширші кола в боротьбу і будувати тверду її основу, організатора, що не заведе за ніяких умовин.

Кінчаючи завжди зв'язані з політичною організацією, хочемо реалістично відмітити, що, як за більшовицького режиму не вдалося вдержати централізованої політорганізації, як керманіча дій, то, на нашу думку, вистачають окремі, навіть технічно не пов'язані з собою, розкинені гурти, які знають чого хочуть. Стратегія нашої революції бере до уваги теж це так, як є розпоросені сили ворога, таку і контратаку приймає. Де розго-

ряться боротьба, неважно, але вона охопить все. Мала іскра, не конче в центрі, творить покар.

Другим організуючим національно-визвольну революцію чинником є армія. Її творення інспірувала в нас нещодавно революційна ОУН. Доки в нас не буде ясності щодо альянтської концепції перебування Сходу, яку муситимуть вони показати на практиці, а не на деклараціях, ми не могли б приймати участі в випадку походу на Схід в чужих військах різних українських домініяльних чи інших т.п. урядах. За владу в той час ми не боролись би, але за опанування на ділі всього життя, створення таких ситуацій, щоб кожен розпорядження влади, що спіралось би на альянтську силу не могло бути виконане, без нашої фактичної згоди.

На майбутнє буде так само. Себто політична організація буде тим мотором творення революційної армії. Вона бо політизуватиме все життя. Вона ідеологічно і політично муситиме опанувати військові формації щоб не була хибною цілеспрямованість їх дій і не зійти на манівці.

Революційна армія є політичною армією, тим більше в той час, коли ще буде такий величезний хаос в період падіння більшовизму. Тоді будуть десятки різних ворожих п'ятих колон в ній, що намагатимуться її звести на свої рейки. Тому мусить бути даний твердий відбір політично-програмовою нашою настановкою.

Річ не в комісарщині, а в прониканні наших самостійницьких впливів. Закони армії оставть її законами. Основне гасло, що торкає ідейно-організаційної сторіжки, яке ми зараз кидаємо в советську армію - це поділ її на національні армії, як органічна консеквенція здійснювання національно го принципу усамоствіювання народів.

Це гасло мобілізує вже сьогодні і підриває імперіальну концепцію, валячи її основу, різнонаціональну армію. І тут органічно в'яжеться наше метове призначення є актуальним боевим гаслом навіть на відтинку чисто мілітарнім. Назараз організаційно-політичну роботу серед советської армії проводить може, очевидно, лише політична організація, бо й завдання, що торкають советську армію - політичні. Мета: поворити ядра, революційні вогнища, палахкотіючі вогні серед красноармійців, політичні центри, які організували б вже боротьбу на сьогодні хочби в дуже загальниковій площині, використовуючи всебічні протиріччя в армії на тлі, національному, соціальному товариському, ієрархії, терорі і т.п., що було ближче обговорено в статтях на ці теми в "Набаті". Тому ми цих умо-

вин дій серед советської армії і не аналізуємо. Захливою є - пропагандивна робота. Гасло, нпр. "палить бензину" за всяких умовин можливе для здійснення, що об'єктивувати в чині анти-большевицьке поставлення і підірвати систему. Про нашу воєнну концепцію буде мова окрема, тому ми не опиняємося над тим. При розгляді проблем советської армії, армії імперії, не можемо поминути критичної оцінки наступного погляду, який ми вже розглядали, а саме: чи перший етап революції буде антирежимний?, соціально-політичний, а щойно потім вона перейде в національну фазу. Повтрямо: навіть, якщо б з огляду на важке соціально-економічне пригноблення, яке відчувається більше як інше, то нашим завданням буде: негайно і то водночас перетворити революцію в національну, надаючи їй всі елементи боротьби за національну волю і державність. Зразу поєднати соціальне з національним, не даючи змоги повести революцію білосиньо-червоним, або американським велико-простірником в загальній російській, чи іншій котлоку. Не забуваймо одного, що в тому моменті, як валитимуть народи, і бійці советської армії, советську власть, своїх начальників і їх МГБ-івських наступників, вже новий російський імперіальний фронт творитиме другу силу з ясною ціллю, з проєктованою новою антисоціал-комуністичною програмою, з приватною власністю, землею селянам, фабрики робітникам, яким ту землю і фабрики ділоно можуть бути "дані", щоб тільки зберегти імперію. Тоді російські імперіалісти можуть пускати домів неросійських красноармійців, щоб брали землю, а своїх організуватимуть в залізні лави завоєвницької армії, яка зараз вже слідами Муравйова, Троцького і Денікіна машерує на Україну і інші "окраїни", щоб, мажляв, закріпити за українськими селянами тим разом приватну власність на землю перед нпр. своїми большевиками, чи щось інше, подібне. Стара пісня для татарських людей і "поміч" Катерини гайдамакам, чи Петра Пілієні. Цю пісню вже почав Керенський, НТС, рос. "Соціалістичний Вестник", який пише про тотальну чи інтегральну деколективізацію і персоналізацію. Знають, - вітер зі степу вже повів. Зі степу антикологоспної України. Той вітер вже заніс

нове до чужих, лише своїх, наших доморослих марксистів з соціалістичного і неосоціалістичного бльоку, ще нічого не навчив. Вітер з України. Бо їх вчителем є ще давніше рабін з Ерфурду - Карл Маркс. Те, що в першому моменті валення большевизму єдність советської армії може бути збережена, - може при відсутності гурти з ясними цілями, бути використане на шкоду національним революціям. Через те необхідно мати ясну концепцію на той час. Тому, як нпр. в випадку війни, ми кидаємо гасло: "війна війні, геть з большевизмом, хаї живе революція", так мусимо водночас дати позитивне гасло, а саме: творити національні армії, валити всякий імперіалізм, будуючи власні держави, ставити армії в їх захист, та здобутків нашої соціальної революції. Факт евентуального однокілого валення большевизму московські нові імперіалісти хочуть використати, намагаючись творити демократичну з трудовою власністю рос. федеративну імперію згідно з тягу в травні 1947р. створеного "РССА", чи іншого НТС, який хоче зберігати імперію. Протиставно тому є концепція АЕН.

АЕН власне дає конкретну розв'язку всіх цих проблем, ставлячи національний принцип в центр уваги, розподіл московської імперії, поверненням державам сателітам їх суверенності і здійснення права самовизначення народів, - всім підтоталітарним народам зокрема, заступаючи це право для всіх народів світу, але конкретно борячися за нього лише для підтоталітарних народів, як і за гармонійну співпрацю і взаємодопомогу всіх поневолених народів. Теж проблему національних армій, советської, чехословацької і др. АЕН розв'язує життєво і згідно до го основному принципів: національна держава, отже національна армія. Щоб воєнки советської армії та відповідних до неї армій васальних держав СССР - сини народів, пригноблених большевизмом, були просякнуті нашими ідеями і були готові боротися за них, то одним з головніших наших завдань мусить бути просунення наших ідей до кадр советської армії для перетворення її в національні армії поневолених народів, які спільно і дружньо рознесуть большевизм в цій боротьбі.

/Продовження в слід. числі/

*Народи СССР, поневолені тринадцяткою тиранів
Політбюра, - домагаються вільно і без страху вірити
в Бога і користати з прав, забезпечених другим
народом Атлантийською Хартією!*

М. Б - ий

До ПРОГРАМОВИХ ЗАСАД ОУН

/Продовження/

Б. ПРАВА ЛЮДИНИ І СУСПІЛЬНИЙ ПРАВОПОРЯДОК

1. Свобода людини не визначається лише сумою прав, але й гарантією використання тих прав. Гарантом прав людини є державна влада, яка здійснює права людини шляхом регламентації суспільних відносин і процесів.

2. Основні права людини встановляють конституцією. Дальші закони, щодо прав людини видаються законодавчою владою, звичайним законодавчим шляхом в межах і в повному погодженні з конституцією.

3. Закони не вставляють обов'язковості чинності людини, а зазначають те, на що людина має право, або що їй забороняється. Лише закони про обов'язки людини до держави /військова повинність, оплата податків, державні процедури й інше/ мають імперативний характер.

4. Конституція гарантує всім громадянам:

- а/ Свободу слова й друку.
- б/ Свободу релігійних, політичних, наукових і філософських переконань.
- в/ Свободу наукової і художньої творчості.
- г/ Свободу зборів, совєсів і об'єднань в тому числі і політичних партій.
- ґ/ Свободу петицій, скарг і маніфестацій.
- д/ Свободу замешкання, пересування і переселення, включати і закордон.
- е/ Право приватної власності на засоби виробництва і нерухомості, продуктів праці і речей ужитку.
- є/ Право на працю і вільний вибір професій та форм громадянсько-корисної праці.
- х/ Рівноправність при окладанні умов на працю.
- з/ Право на освіту, при чому початкова середня освіта безкоштовна і обов'язкова.
- и/ Право на соціальну опіку та забезпечення старості.
- і/ Право представництва.
- ї/ Право посядання любої посади в громадських і державних установах.
- й/ Право захисту доброго імені і чести.
- к/ Недоторканість особи, житла, майна і переписки.
- л/ Право участі у виборах до всіх державних, муніципальних і інших репрезентативних установ.

Збереження встановлених прав і прав нового порядку гарантується непорушністю законів і рівності всіх громадян перед законом.

Непорушні закони встановляються найвищими законодавчими органами і оберігаються та тлумачаться відповідними судовими інституціями, що стоять на охороні суспільного правопорядку, охорони справедливості і людяності в суспільних відносинах.

Рівність всіх перед законом - це несення всіма громадянами однакової відповідальності за правопорушення, незалежно від походження, національності, віровизнання і суспільного стану вища.

6. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДУХОВИЙ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ

А/ Загальні означення.

1. Українська національна культура є творчим виявом самотурної духовості українського народу, яка протягом століть чухинецького панування на Україні зберігала український нарід від духової заглади та обумовила розвиток і оформлення українського народу в українську націю.

2. В Українській Суверенній Соборній Державі українська національна культура служить чинником /фактором/ розвитку і окріплення української нації та її держави.

3. Українська Держава всебічно оприяє розвитку української національної культури шляхом забезпечення овоім громадянам свободи духової творчості:

- 1. Свободи віровизнання і релігійних переконань.
- 2. Свободи філософських переконань.
- 3. Свободи наукової творчості.
- 4. Свободи мистецької творчості.
- 5. Свободи культурної творчості.

4. Українська Суверенна Соборна Держава:

- 1. Доає про втягнення/залучення/ до культурного життя і творчості найширших має українського народу.
- 2. Планомерно проводить міроприємства щодо розширення і зміцнення мережі культурних установ - державних, громадських і приватних.
- 3. Всебічно підтримує відповідні організації й установи, які проводять вивчення минулого України та охороняє пам'ятки мистецтва.
- 4. Виявляє обдарованих і талановитих людей серед студіючої молоді і в широкх народніх масах, складає їм умови студіювати,

встановляє для них спеціальні стипендії, премії і інше.

5.Проводить боротьбу з антидержавними й антиморальними ідеями в духовій творчості.

6.Забезпечує культурний зв'язок України з іншими країнами світу.

В/ РЕЛІГІЯ І ЦЕРКВА

1. Релігія — джерело пізнання вічної істини і засада розвитку духово-моральних сил людини, народу і нації.

2. Українська Суверенна Соборна Держава українськими національними церквами визнає: Українську Автокефальну Православну Церкву і Українську Католицьку Церкву та всебічно сприяє їх розвитку. Релігійні культ, що вия-

влятимуть антиморальні, антинаціональні та антидержавні прояви не будуть допущені.

3. Українські Церкви незалежні від держави і в соціально-правному відношенні користуються правами публічної установи.

4. Українські Церкви виконують публічно-правні функції в галузі здійснення церковно-родинного права, соціальної охорони і опіки, освіти і виховання в школі та в науці. Для громадян безовначеної приналежності до церкви відповідні публічно-правні функції виконують органи державного управління.

5. Суспільне релігійне виховання дітей до їх повноліття проводиться у вірі їх батьків.

/Закінчення буде/

ДО ПИТАННЯ МАТЕРІАЛІЗМУ

(Продовження)

Прикладаючи марксовський матеріалізм до історії людського суспільства, більшовики покладаються на "комуністичний маніфест" К.Маркса як на незаперечний з наукового погляду основний ідейно-теоретичний твір в якому К.Маркс розкриває "законо" історії людського суспільства від найдавніших часів до останніх днів нашої епохи. Основна суть марксизму власне викладена в цьому "комуністичному маніфесті".

У ньому то ніби К.Маркс відкриває "класову побудову людського суспільства та головний рушій історії його класову боротьбу. В главі першій "комуністичного маніфесту" "буржуа і пролетарій" говориться: вся історія суспільства була до цього часу історією боротьби класів. Службовий і раб, патріцій і плебей, поміщик і кріпак, цеховий майстер і підмайстер, коротше гнобитель і гноблений знаходилися в вічний ворожнечі один до одного, вели непереривну, то приховану, то явну боротьбу, що завжди кінчалася революційною перебудовою всієї суспільної будови, "або одночас взаємною погибеллю класів що борються."

Переходячи до сучасної епохи в комуністичному маніфесті говориться: "наша епоха епоха буржуазії, що різнилася однак тим, що вона спростила рівницю суспільних положень. Суспільство все більше і більше розділяється на дві великі, що стоять одна проти одної класи: буржуазію і пролетаріату". І далі "пролетар в сучасному суспільстві немає власності, немає батьківщини... Пригнічене опановане пролетарія викликає в ньому

зростає обурення проти панування буржуазії і робить неминучою пролетарську революцію котра повинна зруйнувати класове суспільство; буржуазія не здібна до панування тому що вона не може забезпечити своєму рабів навіть його робоче існування.... Її поразка і перемога пролетаріату однаково неминучі." Наведені цитати найбільш рельєфно показують суть науки К.Маркса про класову боротьбу людського суспільства, зокрема про класову боротьбу сучасного капіталістичного суспільства, яка б мала закінчитись перемогою пролетаріату. Вище наведені положення К.Маркса є певного роду символом віри комуністів всіх країн зокрема російських комуністів-більшовиків. По захопленню влади більшовиками в Росії "теорія класової боротьби" К.Маркса стала нарізним каменем їхньої внутрішньої політики. "Класовий ворог" стало таким універсальним і всеохоплюючим ономом що відносилось вже не до класів капіталістів чи буржуазії, а до кожного громадянина держави "пролетарської" диктатури, який не поділяв більшовицького режиму як режиму кризової диктатури та тиранії. За час свого панування більшовики "класову боротьбу" зробили ціллю своєї внутрішньої політики. "Класовою боротьбою", опротином "ворожих класів" більшовики обумовили необхідність диктатури і масового терору проти "класово-ворожих", "чужих" елементів совєтського суспільства.

/Продовження буде/

РУССКИЙ И ЧЕЛОВЕК

Один російський священик на еміграції сказав: "Ето враги наші стараються поделити нас на руских, українців, белорусов, на православних, автокефальних і греко-католиків; а все ж ми єдин православний народ".

Воно б і нічого, хай говорить, на те він і москаль, щоб так говорити. Та біда в тім, що наші землячки-малороси слідом за такими голосами москалів висловлюють своє задоволення, мовляв: "добре говорить, правильно! Нічого ділити шкуру це не вбитого ведмедя". Такі розмови наших малоросів можна почути всюди: на роботі, при чарці, по таборах а особливо по "приватках". Осуджується "сепаратистів", що хочуть ділити а не єднатись з "руським народом". Мовляв, нас і так мало, нам "об'єднатися нада а не ділитися, а еті маїстри, сепаратисти видумали Україну. Канешно, нікто не протів, єсть Україна, но разві ето не всео равно - рускій ілі українець; одна беда большевізм нас гоніт по севету. А ми, друг друга прекрасно понимаем і язык похожий. Канешно, галичане - ето совсем другой язык, єсть междуними, народ тоже хороший, но вот еті маїстри, сепаратисти, бандіровци... Позаседали на еміграції по разних комітетах і п'ють кровь свого брата"... Дальша тема таких розмов розвивається на окремі епізоди в яких говориться про обман, крадіж, терор, диктатуру і все інше, що лише може вигадати московська фантазія на зненавиджених "сепаратистів". Ідуть також розмови про різних "руських лейтенантів", ось, мовляв, один пройшов "від Сталінграда до Берліна" і тепер утік сюди і тут написав книжку про все, що бачив. Простий, мовляв, чоловік, без всякої політики розказує "руським языком" всю правду.

А що ж такого захоплюючого написаного в такій книжці "руського лейтенанта"? Пам'ятаю, як одного разу появилася, ніби конспіративно щоб скоріше притягнути читача, книжка такого "руського лейтенанта". А поруч з нею появилася також "руська протибольшевицька летючка". Навіть страшно антибольшевицька і релігійна. Описувала "страдания русского народа" і всіх народів Росії від "кремлівського зверра" та закликала всіх єднатись в... "єдиную братскую семью славянских народов". Оплъовувала тих "мерзавцев і негодяев", що творять різні комітети, церкви і т.п. щоб "розделити нас" і ослабити "наші" сили на еміграції, тобто спішать "делити шкуру еще не убитого ведмедя". Так виглядають

менш-більше оті крилаті олівця, що їх підкидає російська пропаганда, звернена просто до широкого загалу "руського народа". Вона демагогічна - і підла, чого наш малорос не помічає. І тому приходиться слухати захоплені вигуки з приводу цієї провокаційної макулатури: "Оце то правду чоловік пише! Тут все як на долоні. Хоч і по-руськи, а зрозуміло. А наш тобі по-українськи напише, а нічого не розбереш. Почнеш читати, тай кинеш".

Російська пропаганда, звідки б вона не йшла, розрахована тільки на виконання широкого загалу "російських народів" в дусі "єдиної й неделимої". Серед самих москалів, така проблема не існує, всі вони одної думки і без внутрішніх дискусій прекрасно розуміють один другого, незалежно від освітнього цензу й суспільного становища. Їх єднає саме слово: "руський человек". Але кого вони розуміють під цим словом? Коли прислухатись, то з дива рот сам розкривається. Ось проходять два советські лейтенанти, а поблизу стоїть якийсь наш "діпіот", що пильно вдивляється на їхні пагони. Спинились:

- Что так омотриш, Русский?
- Ні, я українець - повільно відповідає "діпіот".
- Ну вот, українець, - погоджується лейтенант - настоящий русский человек, по физиономии видно. Почему на родину не едеш?

Так говорить большевицький "звер" коли стрічає нашого брата, а ось прислухаймося до розмови з "руським человеком" зі старої білогвардійської еміграції. Входить старий руский емігрант, присів на стілець, оглянувши присутніх і вступив очі в українця. Нарешті не втерпів:

- Откуда ты?
- З України - байдужо відповідає той.

Білогвардієць дивиться, ніби не розуміє:

- Я тіб'я опрашиваю, адкуда ты?
- Та ж я відповідаю, з України. - Глухі чи що?

Той знову вирачив очі, ніби дальше нічого не розуміє:

- З Галиції? да! - перепитує це.
- Та з якої Галиції? З Полтави я! - з досадою підвищив голос українець.
- Так што ж ты мне городиш, что ты з України. Так і скажі, што з Россії!
- Так що це Ви, яка це Россія як Полтава! Та з цього і дитина сміятиметься, бо кожний знає, що Полтава на Україні.

- А-а!.... ви і 17-м году делілісь,

і через вас ми війну проіграли в бальшівіками, а тепер і ви сюда убєхали! — накидається на українця москаль.

— Та чого це ви пристали до мене, — борониться українець, — Од вас же проклятих ми в Україні мусили "убєхати" а ви на лихо і тут чепляєтесь до нас.

— Слушай, — вже ослодно говорить білогвардієць, — как тебе не стидно? Ведь ти же, кажеться, рускій человек, а я тебе простим русским языком гаварю... Все православние хріотіане одін рускій народ"...

І таких прикладів розмов можна навести без кінця, а все зводиться до опільного коріння "одін советскій народ" чи "одін рускій народ". Для білих і червоних великоросів "воєо равно". "Русскій человек" як їм адається, це найкращий чоловік у світі. Коли москаль хоче збудити у вашій душі совість і добрі почування до "русского народа", він каже: "Вот послушай, і я не рускій, молдаван я, да ето мне воєо равно. Ведь ти же і я рускій человек, овой брат, не чужой. однім русским языком гаварім"... Словом, тільки тоді ви будете антибольшевиком, коли з вас зроблять "человека с прекрасной русской душой". Те, що це "прекрасний русскій человек" накоїв отільки лиха цей сам собі, а це більше іншим народам, це ні отільки не обходить "русского человека". Він себе винним ні в чому не почуває: "его обманули". Питають на оуді, ще за отаких часів, такого руского омертника: — Нащо ти жінку вбив?

— Нащо я? — здивовано відповідає цей.

— А хто ж це?

— Вядомо хто: бес попутал, націотий етох самий. Нащо отал би человек жену овай убивать?

Або: — Нащо ти вікна сусідам повибивав?

— Разве ето я? Водка воєо наделала. Ат ней все качества.

Подібними прикладами рясніє вся російська література XIX віку. Так і тепер, він не винен, "его обманули". Хто ж це його обманув? Большевики? Але чи ті большевики з неба впали, чи за-заграниці прийшли? Та це якраз є цей олавнозвісний "русскій человек", з його "широкою русскою натурою" від якої він віками "отраждає". Большевик є якраз нічим не отриманий вияв тієї "широкой русской натури" і того руского духа, що "Русью пахне", що ще за часів Володимира Великого і Ярослава Мудрого почав вселятися в душу азіата-москвина — і тільки вогнем і мечем виганяли наші князі того нечистого духа з його душі. А пізніше той дух виявився вповні в Івана Грозного, цього першого большевика й чекіста на престолі з жайкою розбійників — оприч-

ників та оекостів: "очей і ушей государскіх". Цей дух розцвів в паря Петра I, цього першого "вождя і учителя руского народа", отахановця й генералісімуса разом, що так само отавив цілком "догнать і перегнать Европу". Цей дух однаковий у босяка Макоша Горького і в його друга графа Льва Толстого. А врешті цей дух, в 17 році скинув із себе всі останки християнської європейської культури і виявився в примітивній інстинкті руского большевика-комуніста. А зараз той же самий "русскій человек" збирається визволяти поневолені народи, що "тоже руским человеком".

Визволятихось від большевиків під проводом того ж самого "русского человека", це то саме, що замість душити петлею поповнити самогубство кулею. Можна собі уявити, як орди вчорашніх руских большевиків, переливаються завтра під іншою назвою і кинуться "визволяти" Україну. Це був би найбільший глум історії. А що такі орди будуть і центром їх уваги буде Україна — це факт, бо самої ж Росії їм від нікого визволяти, хіба від російян. Цей "братній народ" колись "визволив" Україну від Січі Запорізької, відтак від українських панів і капіталістів" а тепер збирається визволити від "галічан-націоналістів" та "одступників-сепаратистів". Цю одвічну російську політику прекрасно розумів Т. Шевченко, описуючи, як москалі "визволяли" Україну і кавказькі народи.

Та повернімось ще в кількох словах, до сучасних книжок руських лейтенантів, що "убєхали" закордон. Звичайно автор такої книжки рекомендується як чоловік простий, воєк червоної армії, ніколи не був і не збирається бути письменником, тому буде говорити просто "всю правду", так як уміє. Це, що він не пан і не магістер і не політик, а чоловік простий мало б викликати до него довіря наших малоросів. Що він, цей "простий чоловік" був весь час великою шийкою при штабі армії і роз'їжджав "легковим" автвом, порядкував весь час у тилу і ніколи не був на фронті, це не важне! Хай тільки розкаже "всю правду". Отже в першій частині книжки, розкаже він як червона армія в занятій нею зоні Німеччини, грабувала, вбивала, розстрілювала без ніякого суду, а найбільше ївталувала жінок, дівчат а особливо 13-літніх підлітків. Автор ніби обурюється але фальшиво, бо ж в тій вакханалії, як сам пише, брали участь всі — від рядового до найвищого командира, розуміється за винятком авто ра, в що теж важко повірити. Не віриться ще більше, що цей руський лей

тенант широко хахається від тих нещасть, що вони припали німцям. Хто бачив в себе дома, тобто на Україні, того ж самого "русского человека", навіть в мирний час під час "розкуркулювання", хлібозаготівлі та голоду 1933 року, той не повірить, що ті думогуби з "широкою рускою натурою" можуть хахатися людських нещасть. За те автор цілком широко хуриться тим, що той прекрасний "русский человек", що доказував чудеса в боях "рвучись до Берліна", так швидко деморалізується. Автор боїться, що "безздатність армії стане під загрозою, потрібно продовжувати воєнні операції, щоб відновити дисципліну". Повстає враження, що єдиним рятунком для "народів Росії", щоб не допустити до деморалізації і упадку безздатності червоної армії, може бути тільки поява і визнання нового Елассова, що підійметься реставрувати наново російську імперію. Але самі гвалти й рабунки проводить не москаль червоноармієць, а... українець, так пише в своїй книжці цей "русский человек". Так нпр. довідуємось, що Ізлітніх німецьких дівчаток гвалтує вже не "русский человек", а "учитель с України", або "режесер" з якогось сілцького "клуба" "тоже на Україна". За те сам "бідний русский человек" дає німцеві кусок хліба, за що гине на місці від поляка озлобленого на німців. Більш смердючої московської брехні не придумав би найбільш рафінований московський політик. Москаля-червоноармієць показується "з прекрасной душой" а українця-червоноармієць, що є постійно під обсервацією чекісте-

москаля, характеризується як деморалізованого й пропащего вояка, яким треба "опікуватися".

В другій половині такої книжки, описується "страдання русского человека" там "на родині". Це часи німецької окупації і советського "визволення", але все це автор показує як "страдання русского народа". Отже "русский человек" "страдає" коли грабує, гвалтує завоєваних німців, "страдає", коли знущається над репатріантами насильно набраних з територій, що були під німецькою окупацією, переселенцями українців і білорусів, "страдає" як знущається над мільйонами населення України, Білорусії, Дону, Кавказу і т.д., коли висилає і грабує цілі республіки татар, калмиків, кавказців щоб забрати їхні корови, масло, вино, і мільйони овець а їх самих кинути на каторжні роботи. Так він "страдає", але не від того, що йому жаль гвалтованих руським більшовиком народів, а від того, що боїться за себе, щоб не розкластися й не ослабнути, щоб ті поневолені ним народи не повстали і не потягнули його на шибеницю за всі його злочинні "страдання". Тому він заздалегідь пропагує "єдиний невідимий фронт народів Росії в боротьбі проти більшовізму" знову таки під проводом того одвічного білого чи червоного російського більшовика, що змінює шкуру і виступає як "визволитель" поневолених народів. Але линає лише шкура, а гадюка лишилась гадюкою. Вона тебе вкусить там, де ти і не сподіваєшся.

А.К.

П.Карпенко-Криниця

Мов лезо

Мов лезо батнєта, вітру ридання
Тронизує груди і в серце нам б'є...
Та тільки ж не перші ми й не останні
Підводимось слово сказати своє.

Не легко світанки мірять гарячі,
Із смертю змагаються у піаніч густу,
Та все ж, навіть мертві, навіть незрячі,
Ми зачли заховану в серці мету.

Ну, й що ж нам підступна блудниця-доля,
Що кидає нас, розсіва, як оіач,
І що нам, що кості наші десь з полі
Приоре, можливо, чужинаць-орач.

Не страшно! В принадну частя лілею
Закохані, йдем у майбутнє лідями,
І зовсім раніш згорить над землею
Аніж із дороги уступимо ми.

Правда про наше минуле

Прочитавши I розділ книжки І.Мазе-пи "Підстави нашого відродження", в якому говориться про "причини нашої бездержавности", читач доходить до філософічного висновку: Так було, бо так сталося, і так мусіло бути, бо інакше не могло бути. І напевно, якщо мали б ми виховуватися на таких "підставах нашого відродження", то і надалі так буде, як було досі і є зараз.

Читаючи цю книжку читачеві починає бракувати повітря, збуджується втома і нудьга, бо про це все, що читаєте, ви його тисячу разів чули, і вам його роками впили, і викривлювали ним вашу душу. Це той же самий остогидлий марксизм в аналізі всіх явищ минувшини, за яким все наперед визначено суспільно-економічними буттям, яке мало б визначати овідомість того, що було і що буде.

Тут в Європі, ви троха віддихнули від тої марксистської філософії, але вам її знову підсувають як найбільшу мудрість і історичну неминучість.

Але з хвилиною, коли ви стаєте думати не по-марксистськи, а по українськи, то причини нашої бездержавности треба було б шукати не в якихось "історичних умовах" а в першу чергу в помилках політичної верхівки, що належить до категорії самого автора. Умовини чи обставини є і будуть різні, часто такі як були колись, але чи ми мали б сказати: не тратьте куме сил, опускайтеся на дно? Навпаки! При найкращих умовах можна залишитися бездержавним або навіть втратити державність, і при найгірших умовах можна її втримати або навіть вибороти, якщо мати чітко окреслені цілі правильне врахування всіх обставин і найосновніше – мати відвагу і певність ставити на власні сили народу, йдучи на зустріч вимогам, не чужої, а української дійсності. Це незмінні закони в житті кожної нації і людини.

Філософія автора "Підстав нашого відродження" якраз протилежна. В нього обставини пояснюють всі наші невдачі в саму відповідальність за них рівно приписується обставинам. Відповідальних людей немає, бо ті, що були, робили те, що могли, тобто, що їм продиктували обставини "буття". Український нарід здавна іронізує над подібною філософією таким прислів'ям: "І Гнат не винуват і Катерина не винувата, тільки хата винувата, що прийняла на ніч Гната". Справжня політична верхівка ніколи не оправдується обставинами, а в невдачах вміє знайти дійсні їх причини, і не обвинувачує за них в нічому невинний народ. Не обставини, а

люди, які стоять у кермі народу, маючи різні цілі і по різному враховуючи свої сили й обставини, у висліді мають різні досягнення і невдачі. Не хата є причиною, а таки Гнат і Катерина. Пояснювати причини невдач об'єктивними умовами – це найлегше, але ж це значить нічого не пояснити і нічого не навчитись, а тільки скинути зі себе вину на других. Це не знімає вини з людини як суб'єкта задуманої акції /наміреного чину/, бо ж людина – суб'єкт мусіла наперед оцінити об'єктивні умовини, бо інакше згадана людина перестав бути суб'єктом-провідником власного чину, а стає об'єктом, знаряддям чи матеріалом для чинів чужих.

Але повертаємось до книжки. В передмові автор говорить, що: "найважливіше річ – це методи і правильний, безсторонний підхід до справи". Про самі методи і "безсторонність" автор не говорить, але вони ясно зарисовуються в численних цитатах російських апологетів марксизму, чим наповняє автор зміст своєї книжки. На 9-ій ст. читаємо: "Не плакати і не сміятися... Нам, українцям, якраз бракує власне цього розуміння своєї історії". Чи справді нам бракує розуміння своєї історії, чи може автор хоче щоб її "розуміти" так, як він її розуміє? Тобто, бракує нам марксистського розуміння, розуміння неминучості всіх наших нещасть, щоб погодитися з призначенням матеріалістичного "буття" і обставин. А "сумне минуле" історії України, в книжці автора йде як за советським бу кварем для дікнепу: були пани, були раби, раби робили не панів і т.д. Це наскрізь методи марксистські, які зводять історичну дієвність до соціальних проблем, класового поділу нашого народу, притуплюючи при цьому його націю нально-державницькі отремління.

В історії України повинна бути канва суттєвих подій і явищ, що піхувалиб позитивний, здоровий шлях національного розвитку нашого народу і навіть в тих місцях де нормальний історичний процес переривався зовнішнім ворожим втручанням, в наслідок чого приходили збочення, можна знайти діюче безперервне ядро національно-творчих сил, що свідчили про сильний життєвий потенціал української нації, що час-до часу кристалізувався в героїчних чинах нашої минувшини.

Все що не українське, принесене сильнішим але й дикийшим чужинцем, або інспіроване ним, не слід змальовувати як своє, притаманне нашому народові, тим більше не слід перебільшувати зна-

чення таких хоробливих явищ, або ще й видумувати або вбачати такі ганебні явища там, де відійсності їх не було, бо це є ніщо іншого, як наклеп на овій на род, зроблений може і неспвідомо, а просто з фальшивого переконання, що це хоч "сумно" але "науково". Тут маю на увазі такі моменти, які творять тло в книжці "Підстави нашого відродження":

1. Так звані "татарські люди".
2. Городові та запорізькі козаки.
3. Так звана "національна неспвідомість українських мас".
4. Отаманщина на Україні.
5. Питання кадрів для державної праці.

"Татарських людей" в такому масовому розумінні в нашому минулому в дійсності не було: їх видумують вже "татарські люди" нашої сучасності. Видумують для того, щоб історично обґрунтувати і зробити тяглість в проявах дій сучасних "татарських людей". Згадувані літописцем "татарські люди", були зовсім окремою породою українського суспільства, а не такими, як їх представляють сучасні "татарські люди". Автор запитує: "Як могло статися, що окремі громади, яких літописець називає "людьми татарськими", вступили в безпосередню незалежність від татар"? Для пояснення неводить припущення Грушевського, що це сталося в наслідок змагання громад "виломитися з-під княжодружинного режиму, що тяжким тягаром лежав на народній масі". З цього виходило б, що татарське ярмо було для "народної маси" легше за тяжкий тягар княжодружинного режиму і тому повставали окремі громади т.з. "татарських людей". Від себе автор пояснює, що "татари не втручувалися у внутрішнє життя автономних громад і цим очевидно, придбали собі певні симпатії". За автором народ наш мав навіть "певні симпатії" до диких татарських орд, що налітали як хижі звірі і кого не вбивали то гнали в ясир. За те "княжий режим" був за-тяжкий для народу. Яким оправді тягарем був для населення той княжодружинний уряд, видно хоча б з того, що нпр. село Трипілья в Київщині, давало великокняжому земку тільки дві лисиці і 5 возів сіна річно. Це те данина, що платили наші люди своїм князям. Смішно говорити тут про "тягар", не то для цілого села, але навіть для одної людини, якщо прийняти до уваги, що тих лисиць тоді водилось більше як людей, а сіна — скільки не налінується накосяти на безмежному степу.

За марксистським світоглядом, очевидно фальшується нашу історичну дійсність, щоб викликати класову боро-

тбю як історичну неминучість в розвитку народу. Коли за княжих часів були "раби", то були "визволителі" — оті татари, що винищували княжу і боярську верству та здобували симпатії в населення. Своє татарське, точніше марксистське розуміння сучасності такі наші "історики" переносять і на минувшину, змальовуючи історію нашого народу у світлі кривд і утиску народних мас князями і боярами, щоб цим самим дати моральну підставу і історичне обґрунтування новітнім спадкоємцям татар, знову "визволити" нас від "куркулів" і "капіталістів", а народ привчити до думки, що й споківнику добра в нас не було, ба, навіть було ще гірше під "нашими" панамі.

Пояснювати явище "татарських людей" симпатіями українських громад до татарських орд, може тільки той, хто не зрозумів історії, чим був для українського народу наїзд татарщини і чим є сьогодні жак енкаведівського терору, сила якого діє навіть поза межами його безпосереднього досягугу, подібно як сила гіпнозу гадюки діє на жабу, що кричить, а таки сама лізе до роззявленої гадючої пащі. Наївному глядачеві така поведінка жаби може здаватися виявом надмірної "симпатії" з боку жаби до гадюки. А насправді, таких морально розчавлених жаб в українським суспільстві виховують не "симпатії" українського народу до ворога, а слабкість і продакність безхарактерних, упосліджених суспільних викиднів, що піддаються силі терору й безправ'я і стають татарськими людьми.

Часи княжої України, на думку автора це не мали ясного державно-творчого оформлення, бо ось коли пише автор за короля Данила: "за тих часів, коли самі князі і бояри це не мали ясно виробленої державної ідеології, селяни не могли мати ніякої ні державної, національної свідомості". Спитаєти б тільки, хто ж мав тоді національну свідомість, коли її не мали нащадки найславнішої в той час в Європі Української Київської Держави?

Безсумніву, що не була то свідомість марксистських ідеологів, яку має автор, в XX столітті, а якої не могли мати наші предки в XIII столітті, за те була в них держава, добробут, сила і слава. Але авторові потрібна "неспвідомість" народних мас це в княжих часах, щоб червоною ниткою, через козащину, гайдамащину, визвольні змагання аж до нині, позначити відповідальність за наші невдачі "неспвідомістю" народних мас.

/Продовження в слід. числі/

K.A.

Микола Міхновський

Самостійна Україна

/Закінчення/

Часи витиваних сорочок, свити та горілки минули і ніколи вже не вернеться. Третя українська інтелігенція отає до боротьби за свій народ, до боротьби кривавої і безпощадної. Вона вірить у сили свої і національні, і вона виповнить свій обов'язок. Вона виписує на своєму прапорі ці слова: "Одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від Карпатів аж по Кавказ". Вона віддає себе на служення цьому великому ідеалові і доки хоч на одним клепті української території пануватиме чужинець, доти українська інтелігенція не покладе оружжя, доти всі покоління українців йтимуть на війну. Війна провадитиметься усіма засобами, і боротьба культурна вважатиметься також відповідною, як і боротьба, фізичною силою. Потреба боротьби випливає з факту нашого національного існування. Нехай наша історія сумна і невідрадна, нехай ми некультурні, нехай наші маси темні, подурені, ми все ж існуємо і хочемо далі існувати. І не тільки існувати як живі істоти, ми хочемо жити як люди, як громадяни, як члени вільної нації. Нас багато — цілких 30 мільйонів. Нам належить будуччина, бо зовсім неможливо, щоб 1/30 частина усієї людности, ціла велика нація могла зникнути, могла бути вадуженою, коли вона спроможна воякувати з цілим світом!

Ми існуємо, ми відчуваємо своє існування і своє індивідуальне національне "Я". Наша нація у своєму історичному процесі часто була не солідарною поміж окремими своїми частинами, але нині увесь цвіт української нації, по всіх частинах України живе однією думкою, однією мрією, однією надією: "одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від Карпатів аж по Кавказ". Нині ми всі солідарні, бо зрозуміли, через що були в нас і Берестечки і Полтава. Ми відродилися з ґрунту наскрізь напоеного кров'ю наших предків, що лягли в боротьбі за волю України, ми висосали з молоком наших матерей стародавню любов нашої нації до вітчизни і її свободи і ненависть до насилля над нами. Як не можна спинити річку, що зламавши кригу на весні бурхливо несеться до моря, так не можна спинити нації, що лемасе свої кайдани, прокинувшись до життя. Наша нація ступила на новий шлях життя, а ми мусимо стати на її чолі, щоб вести до здійснення великого ідеалу.

Але ми мусимо пам'ятати, що ми тільки оповіщуємо його силу, ми тільки його післанці. Цей великий — увесь народ український.

Але як партія боюва, партія, що виросла на ґрунті історії і є партією практичної діяльності, ми зобов'язані вказати ту найбільшчу мету, яку ми маємо на оці. Ця мета — повернення нам прав, визначених Переяславською конституцією 1654 року з розширенням її впливу на цілу територію українського народу в Росії. Ми виголошуємо, що ми візьмемо силою те, що нам належить по праву, але віднято в нас тех оилою. Наша нація довго неадужала, але нині вже отає до боротьби. Вона добуде собі повну свободу і перший ступінь до неї: Переяславська конституція.

Ми розуміємо, що боротьба буде люта і довга, що ворог безпощадний і дужий. Але ми розуміємо й те, що це вже остання боротьба, що потім уже ніколи не настане слухний час до нової боротьби. Ніч була довга, але ранок наблизився і ми не попустимо, щоб проміння свободи усіх націй заблизало на наших рабських кайданах: ми розвіємо їх до сходу сонця свободи. Ми востаннє виходимо на історичну арену, і або поборемо, або вмиремо... Ми не хочемо довше зносити панування чужинців, не хочемо більше зневаги на своїй землі. Нас горстка, але ми сильні нашою любов'ю до України! Сини України! Ми, як той Антей, доторкаючись до землі, наберемось усе більшої сили й завзяття. Нас мало, але голос наш лунатиме скрізь на Україні і кожний, у кого ще не спідлене серце, озветься до нас, а в кого спідлене, до того ми самі озвемося!

Нехай страхополохи та відступники йдуть, як і йшли, до табору наших ворогів, їм не місце поміж нами і ми проголошуємо їх ворогами вітчизни.

Усіх, хто на цілій Україні не за нас, той проти нас.

Україна для українців, і доки хоч один ворог чужинець липиться на нашу територію, ми не маємо права покласти оружжя. І пам'ятаймо, що слава і перемога — це доля борців за народну справу. Вперед і нехай кожний із нас пам'ятає, що коли він бореться за народ, то мусить долати за увесь народ, щоб цілий народ не згинув через його необачність.

Вперед! Бо нам ні на кого надіятись і нічого озиратись назад!

МИ КАРАЛИ РОСІЮ ЗА КИЇВ,
ЗА БАЗАР МИ ЩЕ БУДЕМО КАРАТЬ...

(З повстанської пісні)

КАЖ ЖИВЕ ВОРОТЬБА ЗА САМОСТІЙНУ УКРАЇНУ!

Д-р Д.Донцов

ДВА ПАТРІОТИЗМИ

(Продовження)

Супроти конечности вибору між добром всіх і добром цілості — знайшовся бельгійський нарід в 1914 році. Чи не є правдоподібне питається Довгаль — що коли бельгійський нарід згодився на панування німців, то матеріальний добробут всіх живучих горожан Бельгії мігби навіть зрости, не зменшитися? Навпаки, вибір, який зробили бельгійці, не лише потягнув утрату життя великого числа горожан і гіркі терпіння для решти, але вимагав і великих матеріальних жертв на те, щоби могла бути втримана цілість, могла розвиватися як незалежний нарід. Були й такі, які казали, що моглиби так само добре жити під німецьким пануванням, бо правилиби ними щонайменше так само добре, а може й ліпше, аніж їх власний уряд; що для Бельгії булоб ліпше, колиб увійшла до групи німецьких державок як член федерації". Але бельгійці вибрали інший вихід, бо в них власне глибоко вкорінився той другий патріотизм, що додав не про користи моменту, не про матеріальний добробут, не про добро всіх, лише про тревалість народу, як незалежної цілості...

Перший патріотизм додає про так званий добробут одиниць чи класу, хочби нарід як цілість — згинув, бо любить перш цей добробут, а потім Бельгію чи Німеччину залежно від того, де той добробут знайде.

Не йде мені про війну. Йде про загальне наставлення, про настрої всього патріотизму. Йде про дві річі: перше, про розуміння, що світ є світ конфліктів, не іділій не вигоди. Друге, що треба любити своє, нпр. любити свою прекрасну Срібну Землю Закарпаття, але — любити лише її, а не, скажім, водночас Прагу.

Ось підстави того вищого патріотизму. Хто їх не має, той скорше чи пізніше знизиться до ролі панегіристів: Тичини, Гренджі Донського і інших, або коли хочете актуальнішого прикладу, — ролі раса Гукма.

Візьмим Росію — давню й теперішню. В нас вона є предметом адорації. Але адорують в ній якраз те, що варта відкинути. Не зауважать, натомість, тих рис, які зробили з неї великий нарід. Не зауважать рис вищого, не загумінкового патріотизму.

Ці риси — це передусім цілостність, неродвоєність, вишкідність, шовіністичність російського патріотизму. Цим imponував він і своїм і чужим, навіть європейським сномом. "Аз есм Господь Бог твої да не будуть тобі бо-зі інші, разві мене" — ці слова трискають гарячим триском в усіх маніфес-

тів, заяв і постанов царів і комісарів, з часописів, з сторінок російської літератури колишньої й теперішньої.

Цим той патріотизм так страшенно різнився від нашого. В нас — так часто — замість власного Бога — тісною юрбою товпилися не раз на покуті чужі: чи то олов'яństwo, чи Союз Народів, соціальна революція, чи Схід Європи, чи ще щось інше. Многобожність була і в Елладі і в Римі. Але там всіх хтось тримав будаву — Зевс чи Юпітер. В нас була демократія, голови не було — було безголовня навіть на Олімпі.

Ось постать царя Миколи I-го. Виїмково цілостна. Як устрій держави він визнавав абсолютну монархію або республіку. Гібридною формою конституційної монархії — гдидився. З тих самих причин не хотів визнавати унії, визнаючи православ'я і римське католициство. Можна було боротися з ним і з ідеєю, якої був блискучим втіленням. Але треба признати, що мав стиль, почуття власного права з ласки Божої. Як донптер в клітку до левів, входив серед уязнених декабристів. І заше ті домиліся морально, майже завше кінчали актом каяття — "припадали до отп Його Величності"... Так робили декабристи, Бакунін, Кельсоев, співробітник Герцена й інші. Віра в свою місію, ідею, певність себе — ось чим колись imponував царат.

І то навіть чужим. Ева Бальзак, уроджена Жевуська, пише в 1851 р. до одного знайомого про цар, який робила на Бальзака постать царя: "Перед смертю він обдурював новий твір, де мав нищити першезі революційні доктрини, що від кількох років підточують нашу суспільну будову..."

Цар Микола був предметом його особливого культу. Він дивився на нього, як на єдиного представника в Європі — опасенної засади авторитету. Бальзак все мав перед собою бюст царя, він казав, що йому стало легше на серці, оглядаючи цю чудову голову, що вона заспокоювала його журбу за майбутня Європи, що в цій імператорській погляді було щось величавого, незрушного, що мусіло вдаряти маси, як жива маніфестація божескої думки"... В Миколі I-ім втілювалася ідея, яка триста літ накидала себе мільйонам людей. Було це безумовне переконання в своїй вищості, в поклонянню — нану-

„Доки ворог-чужинець лишиться на нашій землі, ми не маємо права зложити зброї. Пам'ятаймо, що слава й перемога — це доля борців за національну справу. ВПЕРЕД”

Микола Міхновський

вати, в'язати й рішати, милувати й карати, в вищості своєї породи і породи народу, над яким панував. Гордість невідьника - одужити під таким великим володарем - входила як суттєвий складник в почуття патріотизму росіян, які дивилися на себе як на вищу расу. Це почуття вищості одідичили по цараті і більшовики. І так як царат, голомшив наш загумінковий патріотизм, викликаючи захоплення у Куліша - до царів, у Костомарова - до російського народу, - так тою самою зброєю голомшав те-перішній наш загумінковий патріотизм більшовики з їх новим декальгогом, з новим інквізіцієм, з новими Четями Миняєми, з новим цезарем і папою в одній особі, з догмою безпомилковості. Слова "да не будуть тобі босі нії разві мене" - не звучать як карт в устах наслідників Романових...

Той самий дух виключності і власної вищості віє і від цілої російської літератури - від Тургенева, Пущкіна, Бєлінського, який, сам переслідуваний царатом, - приплескував йому за те, що заслав Шевченка. Національна гордість, притеної панувати над іншими, над світом - голосною дуною відбивається від творів Блока і Бабеля.

І перед цю силою не витримала душа многих наших сучасників, як перед силою Миколи І-го заломився Квітка, Костомарів і Драгоманів, що писав:

Ти русин північний, один з всіх братів
Велике заложив государство
Нехай же та сила послужить на поміч
Слабшим братам у оловянстві.

Гуманісти, вороги сили, як ідеалу для свого народу, - завжди, як "олабші" скидали голову перед силою чужого. Їм імпонував розмах тої сили, їх одіпила жагучість тої віри, що опалила їх власну, що розторожила їх - ота "москєвська сила - велика, велитєньська, фєтальна" - як писав Хвильовий; яка кістки і нерви дерла нам, немов залізним терпугом - як плакався Сосюра; яка ломить нас і наказує йти куди охоче, навіть "стріляти до мети, яку недавно бдував своїми власними руками як певний щит" - як звирєтєся Антоненко-Давидович...

Ця фєтальна віра роз'їла й зломилася цілий наш юний і бадьорий патріотизм 1917р., що взяв собі за символ Володи мирів Тризуб. Ця віра, пів віку тому, зломилася збуджений Шевченком козацький патріотизм. Ця віра загнала нас назад у вузький хлів провінціалізму - з мовою, апоострофами, причинками до причинків, з піснями, фольклєвором, етнографією, серпом і молотом і плугом, - залишавши собі меч і перо: два найваж-

ніші знаряддя пануючих - воєнка і хреця, того, що укладає обов'язкове для всіх "віру" і того, що стинає еретиків що проти того "віру" повстають.

Що лежить в основі того патріотизму - Миколи І, більшовиків, белєгійців? Нічого, тільки віра в своє право первородства, в вищість, в право порядкувати, володіти своєю землею, або світом; в готовості на всякі жертви для цієї ідеї, чи прихити, в погорді до вигоди; в абсолютизм з а с є всякому, хто хотів би зіпхнути їх з їх становища, в готовості до ококу; в розлеглості їх забаганок, в відчужанні, що ті забаганки здобуваютьсє найбільшими зусиллями і жертвами, в готовості на них, в переконанні, що світ - це арена конфліктів, не іділій.

"З усіх форм суспільного протиставлення - каже Довгєль - конфлікт і боротьба найосильніше ділають на розвій національної свідомості і національного характеру, бо перед зором всіх одиниць ставлять спільну ціль, а цє передумова, щоб осягнути найвищий степєнь напєяття збірної похитної активності і волі. В цих умовах ідея нації і воля, що прямує до її оборони... запєновують над всім в умі одиниці".

Про вагу "протиставлення" для формования національної душі, говорить і інший автор, Француз: патріотична "пристрасть" складаєтьсє з двох відрухів... Спочатку людина стверджує в серці певну подібність, свою певну спільність з іншими людьми. Вона говорить: "ці люди тої самої породи, що й я". Або: "вони мають ті самі інтереси, що й я, ті самі спомини, ті самі сподіванки". Вона каже: "вони мої брати". Потім, вона збирає тих людей, подібних до неї, зачеркує докруги них коло і відділяє їх від "тих, що не є її братами"... Всяка нація повстає тоді, коли складаєтьсє з тих двох відрухів. Подібне лучитьсє з подібним, потім відділяєтьсє від неподібного. Цей процес спостєрігаємо у всій природі. Всяка збірна істота мусить мати волю з'єднатисє і волю протиставитисє: любов і ненависть.

Те саме іншими словами сказав італєць Парєто: "прив'язання до своєї віри і відрєза до віри чужинєцької є, назагал, показчиком інтензивного відчуття своєї власної віри. Добре, що люди чину мають і цє прив'язання і цю відрєзу".

Навмиєне підкрєслює тут слово відчуття. Бо не можна уважати ідею, саму ідею за порушуючу силу наших вчинків. "Самі ідеї" - тої мотивуючої сили не мають. Уявлення якогось предмету аж тоді стає імпульсом до чину, коли уявлений предмет стає предметом якогось тривкого почування", предметом любови, ненависті, адорєції або погорди.

Розум грає другорядну роль...

В нас дуже багато балакають про "свідомий розум", як стимул до чину, як підставу, на якій будується патріотизм. На мов думку, краще про це сказав Остин Чемберлен, знаний політик Великої Британії, член нації, який мабуть ніхто не відмовить почуття патріотизму. Як міністер закордонних справ, ось що сказав він в Женеві на трибуні Союзу Народів: - "те, що плає нас англійців до чину, це - традиції, прив'язання, переосуду, емоції або почування. Рідко коли - віч-на-віч з великою проблемою ми даємо себе вести суворій логіці філософа чи історика, які студіюють в опокон, здалека від гамору щоденного життя.

Прекрасним прикладом примінення цієї філософії в житті - може служити нпр. оцена з уже названих "Бенгальських гузарів". В тюрмі у противника, наймолодший, готовий заломитися перед грозбою туртур - кидає бланкірці сло ва на Англію: він не знає - до якого чорта має берегти її воєнних таємниць в тій далекій Індії? Тоді вотає Купер - Мак Грегорі хоче йому це логічно витолкувати, намагачися повторити тираду, яку колись чув від майора, - чого треба бути вірним прапорові, не зраджувати своєї країни і пр. Це йому слабо вдається, він не може зв'язати двох слів, і - на скріплення своїх до казів ударом п'ястку збиває молокого са-еретика з ніг. Ось опосіб поступовання народу, до якого належать і ті гузари, той Чемберлен. Ось їх патріотизм. В нас багато говорять про "стихійну волю і свідому волю". Перша мов ляв - спонтанна, незорганізована, без ясних цілей. Друга, зорганізована, з певними цілями. "Трагедією є, коли в політичній житті веде перед стихійна, а не свідомо воля". Та "свідомо воля", мовляв, мусить бути і підставою патріотизму. Але я таки схилився до думки Чемберлена. Річ ясна, що кожна воля мусить біти усвідомлена. Але не до то го степеня, щоб те усвідомлювання, вивертачи на бік всі "за" і "проти" за бивало волю і всякий стимул чину! Та "неусвідомлена" воля, "неусвідомлена" любов до свого краю - добре провадить і Чемберлена, і Мак Грегорі і мільйон їм подібних, є дійсним організуючим чинником. Тимчасом, коли нпр "усвідомлена" воля соціалістів - веде їх простісінько до національної зради в табор інтернаціоналу. Це мабуть, не випадок, що про значіння свідомої волі і про першство "розуму" над чуттям - говорять якраз ті, які так охоче підлягають всякій чужій волі, які з цілим своїм суверенним розумом такі безрадіні перед аргументами противника.

Читайте чоловічній Винниченку чи Тичини, чи кого іншого, чи опит в них розум? Ні, кождий з них добре уявляє собі катастрофу, що кесе більшовизм на

Україну. Але щох, коли у них з особов Сталіна не в'яється трітке почуття ненависти, яке в'яється нпр. з особов Мусоліні в англійській вулиці; яке в'яється в Сталіна з уявою про Україну... Тим чоловічникам чуке почуття самопошани, зневаги, почуття своєї вищости. Тому і не повстає в них ніякий імпульс до чину, до того чину який є прикметов вищого патріотизму... А коли і є якесь почуття в тих чоловічників, то скорше почуття своєї нищости. В таким випадку це почуття стає стимулом до чину - але до чину самопониження, самоощловання... Це те почуття нищости, яке унормоване, у виді лояльності до царя, - керувало вчинками малоросійського дворянства ва Квітки-Основаєнка... Запевно, в по ложенні Англії не була ні Фінляндія, ні Чехія. Тим не менш вони здобулися на реакцію проти Росії чи проти - Австрії, на вияв свого - якогось інакшого патріотизму, аніж згадані щойно сталіновські панепіріоти!

Мені окажуть: ні Винниченку, ні Тичина, не були в положенні Ідена. Запевно! Не був в його положенні і Шевченко. Але тим не менше, в нім хило те саме патріотичне почуття, що в бельгійців, що в Ідена, що в англійців, коли він писав "каравсь, мучуся, але не каюсь". Коли під гнівним оком поета розсипалася мов нежива, потуга царату, яким погорджував, якого ненавидів... Патріотизм "Сну", "Кавказу" і "Заповіту", був інший, аніж патріотизм Гренджи Донського чи Соосри. Коли Шевченко і писав оди, то до Гуса. Наші закарпатські патріоти до Гуса оди не написалиби, бо не був він ані президентом ані навіть міністром чеської республіки... Патріотизм Квітки, який любив свою країну і царя; патріотизм Винниченка, який любив свою країну - і Сталіна; патріотизм Гренджи Донського, який любив свою країну і - Масарика; патріотизм отих швайцарців, які любили свою верховну і - Людвіків Французьких; Патріотизм Драгоманова, який любив свою країну - як маму рідну - велику Росію; патріотизм соціалістів, які любили свою країну - і людськість, интернаціонал чи Лігу Націй; які страшно тішуться, коли їм удається знайти неістнучий закон розкладу держав, і повстання якихось надрядних, над державних формацій, це патріотизм провінціала, рідного загумінку. Патріотизм селянина, який любить свою Полтавщину чи Бретань, але так само вищу спільноту - Москву чи короля в Парижі. Це патріотизм рідної давнини, яка ніколи не є йому головним осередком. Патріотизм, що завше молиться на якусь столицю, якому завше миродатим буде її мода, омак, добрий тон, навіть мова. Патріотизм племена, не нації - regionalism.

/Продовження в сл.чмолі/

В.О.

ГОСПОДАРСЬКІ ПІДСТАВИ НАШОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

/Продовження/

Земний газ

Побіч нафтової ропи, що раз ширше використовують земний газ, особливо від того часу, коли винайшли спосіб перетворення його в бензин. Земний газ виступає в тих самих місцевостях де і нафта. Добувають його на північному Кавказі і на Підкарпатті в Галичині. Уживають його до освітлювання і опалювання. Від кількох років переробляють його на бензин. Виріб бензини з газу в Галичині перевищує 40 тис. тон річно.

Земний вогонь добувають поруч нафтової ропи, головню на Підкарпатті в Галичині. Видобуток, що давав в 1870 році понад 20 тис. тон, в року на рік меншає і в 1932 р. дав лише 580 тон.

Залізо. Родовища залізної ропи виступають на укр. землях у кількох районах. Та видобувають лише в околиці Кривого Рогу над Інгульцем і на Керченському півострові.

Щодо запасів залізної руди /4 млрд. 66 міль. тон/ українські землі займають 4-те місце в світі по США, Англії і Франції. Найбільші запаси залізної руди має Крим, Кривий Ріг, і північний Кавказ. Запаси залізної руди згідно з даними з 1936 р. виносили:

США.....	83.872	міль. тон.
Англія.....	6.199	" "
Франція.....	4.090	" "
Укр. землі.....	4.066	" "
Німеччина.....	2.843	" "
Швеція.....	674	" "
Іспанія.....	73	" "

Щодо видобутку залізної руди укр. землі стоять на 3-му місці в світі. Видобуток залізної руди в 1934 р.:

Франція.....	32	міль. тон.
США.....	25	" "
Укр. землі.....	13	" "
Англія.....	11	" "
СССР /без укр. зем./..	9	" "
Швеція.....	5	" "
Німеччина.....	4	" "
Люксембург.....	4	" "
Іспанія.....	2	" "

Видобуток залізної руди в Україні дав 62% видобутку цілої руди в СССР. У видобутку залізної руди на українських землях на першому місці стоїть Кривий Ріг /в 1934 р. 13 міль. тон/, на дальшому місці Керч /400 тис. тон/.

Манган /манганець/. Манганову руду видобувають коло Нікополя на Запоріжжі. Її запаси оцінюють на 400 міль. тон. Вони стоять на першому місці в світі. Видобуток манганової руди в 1932 р. дав 524 тис. тон, що становило 36% всього видобутку цього

металу в світі. В 1935 р. видобуток цього металу на українських землях зріс до 1 міль. 3 тис. тон. Поза Нікополем родовища манганової руди відкрили в Ходеватці на Поділлі, в Лабанській на Кубанщині, і в Чинчиських горах в Карпатах. Поза укр. землями видобувають її в Чиятурах у Грузії - коло пів міль. тон річно, в Золотому Березі в Африці - 270 тис. тон, в Бритійській Індії - 222 тис. тон, в Італії - 5 тис. тон.

Ртутьна руда знаходиться в Донбасі коло ст. Микитівки. Її запаси оцінюють на 6 міль. тон. Видобуток в 1938 р. дав 42 тис. тон.

З інших матеріалів виступає золото в Донецькому краї, гливо /овинаць/ срібло і цинку Донецькому краї, на півн. Кавказі і на Закарпатті, мідь у Донецькому краї, на Херсонщині, на Київщині і на Буковині. Запаси згаданих металів малі і їх не видобувають, або добувають у дуже малій кількості разом із іншими іспалінами.

Кухонна сіль. У нас добувають сіль прямо із землі /камяна сіль/ з солоних дерев /вिवарини/, або з моря і з озер /самосади/. Кам'яну сіль добувають у Донбасі, де її родовища займають простір 45 км. завдовжки., 35 км. завширшки, товщина родовищ 30 - 40 м. В 1934 р. річний видобуток дав один міль. 391 тис. тон. Поза Донбасом родовища кам'яної солі виступають на Закарпатті /видобуток в 1932 р. 170 тис. тон/ і в Галицькій Підкарпатті. Солоні джерела з яких виварюють сіль, зустрічаємо в Донбасі /коло Слав'яноська/, на Одещині і Підкарпатті. Самосадну сіль дістають із заток та лиманів на чорноморському побережжі, головню в Криму і на Одещині.

Загальний видобуток кухонної солі в 1934 році - коло 1 міль. 93 тис. тон. У видобутку кухонної солі Україна займає 8-ме місце. США - 6 900 тис. тон, Англія - 4 269 тис. тон, Німеччина - 3 251 тис. тон, СССР - 2 900 тис. тон, Франція - 2 100 тис. тон, Китай - 2 000 тис. тон, Бритійська Індія - 970 тис. тон, Японія - 939 тис. тон, Іспанія - 929 тис. тон, Румунія - 278 тис. тон, Канада - 292 тис. тон.

Калійні /потасові/ солі виступають в Галичині в Калуші, в Стебнику коло Борислава. Видобуток їх у 1936р. дав 434 тис. тон. Щодо потасових солей Галичина займає третє місце в світі, по Німеччині - 9,6 міль. тон, і Франції - 2 міль. тон.

Гляноберезову сіль дають геніческі озера в Криму і Баталнашин-

ські озера на півн. Кавказі.

Будівельні матеріали /вапняки, дольміти, опока, пісковики, глини і ін./ бувають на всіх укр. землях.

Крейдя виступає головню на Чернігівщині, Харківщині Дніпропетровщині, в Галичині й на Волині.

Каолінова глина - найкраща в Бердичівщині, Вінницьині, Білоперківщині, в півн. Кавказі.

Гіпс виступає на Поділлі, в Донбасі, на півн. Кавказі.

Фосфорити, що їх уживають до вибору штучних добрив, добувають на Поділлі, Полтавщині, Чернігівщині, Донецщині.

Графіт знаходиться в Олександровському над Бугом, коло с.Хочеватки на Поділлі і в Чивчинських горах у Карпатах.

Б/ Металургійна промисловість.

Чорна металургія розвинулася в місцях видобутку руд, чи так коксівного вугілля, або там, де виступають джерела іншої енергії, спроможної витворити високу температуру, яка konieczна для витопу металу та його першої обробки. В Україні є три головні осе-

редки, що відповідають цим вимогам:

1. Та частина Донецького басейну, де виступає коксівне вугілля - околиці міст: Кієвки /Стеліно/, Макіївки, Константинівки і ін.

2. В районі Кривого Рогу, де видобувають залізну руду.

3. Район Подніпров'я в околиці міст Січеслава /Катеринослав або Дніпропетровськ Кам'янського/, Дніпродзержинськ, куди привозять вугілля з Донбасу і залізну руду з Кривого Рогу, та в околиці міста Запоріжжя, де використують гідроелектричну енергію Дніпра /Дніпрогес/.

Поza згаданими осередками є ще другорядні, а саме в районі Керчі розвинений на місцевій залізній руді і довоженому з Донбасу вугіллі, та в Приозівщині /в районах міст Маріуполя і Таганрогу/ на вугіллі з Донбасу і залізній руді з Керчі та Кривого Рогу.

Чорна металургія розвивається на укр. землях щойно від 1870р.

Річний видобуток чавуну, сталі й вальцованого металу /прокату/ в мільйонах тон в Україні і інших важливіших джерелах світу подає слідуєча таблицька /дані з 1934 р.:/

Країна	чавун	сталь	прокат
Україн. землі.....	6,7	5,4	2,9
СССР/без укр. земель/.....	3,2	2,5	1,0
США.....	16,4	54,6	17,0
Німеччина.....	8,7	11,7	5,5
Англія.....	6,1	9,0	5,4
Франція.....	5,8	6,2	4,7

З таблицьки бачимо, що Україна постачала вдвоє стільки витопленого заліза й металу, що всі інші країни СССР взяті разом, а в світовій продукції українські землі стоять на п'ятому місці по США, Німеччині, Франції і Англії. Крім заліза, енергія Дніпрельстану дає змогу видобувати алюміній, середній річний вибір якого обчислюють на 40 тис.тон, і який дає 50% всього алюмінію, що його виробляли в СССР.

Машино-будівельна й металургійна промисловість, що її початки в Україні припадають на кількадесять-років перед першою світовою війною, не розвинулася як слід, бо російський уряд старався зосередити цю промисловість на московських землях. Трохи сильніший її розвиток позначився від часу першої п'ятирічки в рр. 1929 - 33. В 1932 р. працювали на Наддніпрянщині й Кубанщині 262 фабрики. З них

такі важливіші: фабрика паротягів у Луганському /Ворошиловград/ з річною продукцією около 1.400 машин, фабрика вагонів у Кам'янському та Кривому, фабрика морських кораблів у Миколаєві й річних - у Києві, турбіни й мотори "Дізля" виробляють у Харкові, машини для цукроварень, і хемічні промисловості взагалі виробляють у Києві і в Сумах, фабрики тракторів є в Харкові. Поza згаданими місцями машино-будівельні фабрики є ще в Одесі, Херсоні, Запоріжжі, Ростові /над Доном фабрики сільсько-господарських машин/, у Севастополі /фабрики кораблів/, в Новочеркаську /фабрики паротягів/, у Таганрозі /фабрики паровиків/ і ін. Взагалі на українських землях було в 1933р. 2557 металургійних підприємств з 234 тис. робітників.

/Продовжен.в слід. числі/

Я. Стецько

Визвольний шлях і його вимоги

Свята війна: Луло б несумнісність з нашого боку заколихувати чуїність західного світу твердженням, що завдяки лише спротивові поневолених народів вдасться заходів уникнути війни. Питання стоїть сьогодні не як уникнути, але як перемогти у вже неминучому конфлікті, щоб врятувати нашу культуру й світ від рабства. Поневолені народи розраховують на власні сили, їх організовувати, щоб шляхом національно-визвольних революцій, всенародних повстань у пригожій зовнішньо, чи внутрішньо момент розсадити з нутра СССР, довести до його розпаду на національні держави. Політичні еміграції, як амбасадор батьківщини, стоять в авангарді світового антикомуністичного фронту, переборючи комунізм в країні свого екаїлю во ім'я своєї системи ідей. Перемога над комунізмом буде універсальна, або її не буде. Війни не треба провокувати, бо вона вже йде. І майже в кожній країні. В поневолених міжнаціональна, а це вільних предлюдія громадянської... Уже сьогодні стоять батьки на дітей і нащадки. — А нові Цетри з Ам'єну розворушать опокій кожного палацу і кожної хати на святий оборонний бій, бо генії заходу це не вмер. Для нікого не буде: моя хата з краю... Бо, чи має комунізм погану до традиції свободи: "Моя хата, мій замок"?

Країни найменшого впливу комунізму: Переживають, — Гегенну здійсненого комунізму, давно поневолені країни живуть визвольними ідеями підпольних рухів і підземних Церков. Недооцінка і нехтування досвідом та прагненням до незалежності поневолені народи — з боку альянсів — мало в наслідку політичну програму II. світової війни, в якій не лише не помогли альянті давно поневоленим народам визволитися, але й віддали на поневолення Росії ще низку

нових народів, зацдаки чому сьогодні Москва стоїть в центрі Європи. При аналогічній поста-ці заходу, навіть — якщо б III. світова війна була мілітарно виграна, — то політично буде програною, бо укріті проросійські сили серед відповідних код, свого добились би-тобто зберегти все по старому....

Захід відчуває собі нас своєю безустанною герметичною самоізоляцією від національно-визвольного фронту підпольних рухів. І це діється в час особничої координації та допомоги Кремля Комінформом, що діє таке в країнах цього самого заходу!

Трагічна іронія долі — в факту оцінки заходом численців воюючих народів з-за залізної куртини, що буть на спокох, як розбиначіа мира і влади з тим СССР, який готує загляд, теж заходів.

КТО ЗАДІС, ОКЦІДЕНТ? Не захід побив практичні висновки з резистансу проти Німеччини і сучасної боротьби проти більшовизму підземних рухів, але СССР, якого парашутні дивізії з комуністичними п'ятими колонами "синхронізуватимуть" і "координуватимуть" міждержавну з громадянською війною. Пропорційно до розвитку воєнної техніки росте, а не маліє, значення масових повстанчих рухів, як це — супереч прогнозам Гітлера — про можливість ліквідації їх кількома бомбовозами — виклада світова війна.

За тотожні цілі і опільний плян дії: Однаковість цілей і підтримка національно-визвольних рухів заходом зробити кожну нищівну зброю СССР беззартною, коли її носії повернуть її проти свого гнобителя, якщо їм не загрожуватиме зміна кайданів. Величезну більшість білців советської армії не доводиться трактувати, як ворогів, бо це сини поневолені народів. Кон-

секвенцію розподілу ССРС а тех поділ советської армії на національні армії навколо їхнього ядра: повстанчих армій. Ці і т.п. пропеси мусять бути підтримані заходом. Успішність світового фронту проти більшовизму зумовлена ОДНО-СТАЙНОЮ, за одним планом і метою веденою акцією всіх здорових сил заходу з національно-визвольним фронтом з-за залізної заслони. Сили темряви наступають планово, координовано, цілеспрямовано, а сили заходу відлучені від нас, відпихаючи нас, без взаємного довіря, розпорочені. Чи в такому стані можливо перемогти дисципліновану, фанатичну, централізовану орду Кремля, якої загони по одним директивам діють по всьому світу?! Як центр світового комунізму /комінформу/ з-за залізною заслоною, так і там знаходиться ідейний центр світового антибільшовизму, що промінне на ще відлий світ з грандіозної, безперервної боротьби підземних визвольних рухів і Церков, ЯКІ, переживаючи комуністичну дійсність, знають її та ці ідеї, які їй треба протиставити. Тому не може захід накидати своїх концепцій розв'язки внутрішніх проблем народів Сходу, як це має місце з підтримкою тітоїзму. Національний і соціальний революційний процес проходить одночасно. В осередку стоять нація і людина. Розклетивізація, деєтатизація, депентралізація, деконцентрація власності й умасовлення приватної власності на засоби продукції, - національно-соціальна персоналізація - тобто поставлення в осередку соціальних міроприємств людина, як національно-соціальної істоти, - є не "державної бюрократії" - це органічні лінії перебудови соціального ладу. Бо не можна розцінювати революційним актом - факту ліквідації концентрації капіталу з рук чужого гурта через монополізацію в руках одного: держави, - бо це є лише дія по одній лінії, а не інший процес. Революційним актом є натовість умасовлення приватної власності, поширення, збільшення кількості приватних власників, а не звуження їх. - Зрештою, за умовин здійсненого комунізму значні поняття заходу ширять не ясність нпр. т.з. консерватором, чи реакціонером в ССРС є кожен, хто закріплює державну власність, а революціонером захистником приватної - тобто згідно парламентарної термінології заходу є "ліберал", а соціаліст - "правий" і т.п.

Двофронтна оборонна і визвольна війна: Немає сумніву, що ССРС нападє на ще відлий світ. Успіх матиме ліконтентрична контратака з усіх сторін на ССРС в плані не наполеонівської, чи

гітлерівської ескапади, а кримовської чи японської /1905р./ війни при вимірі головного удару всіми засобами на московську етнографічну територію, як вирішну базу і тривале зацілля та при синхронізації акції з національно-визвольним фронтом - тобто відкриття другого фронту внаслідок ССРС на всіх його просторах. Цей фронт - тобто національно-визвольні революції поставити національні армії з розпадаючої советської і проходитиме навіть і на далекому Сибірі, де тех формуватимуться армії поневолених народів, які ліквідувати більшовицький лад на місцях і випираючи російські армії в етнографічні їхні землі-маршуватимуть в боях на свої рідні землі. Так у своїх власних протиріччях - при політиці діаспори і заслань - розгубиться ССРС і з проклятої землі стане навіть Сибір може благоденною землею, де буде задано останній удар бастионами більшовицької армії кол.засланців - тобто найкращих борців. Концепція АЕН отворює можливість боротьби за власну державність не лише на рідній землі, бо цілі АЕН є інтегральні для всіх поневолених Московю народів. - При правильній стратегічно-політичній концепції альянсу ФРОНТ тільки дає поневолених народів є воли поставити понад 10 міль. армію, коли врахувати лише українців з 4,5 міль. армією, кавказців, туркестанців, білорусинів, ідель-уральців, козаків, не згадуючи інших народів.

Переможна з антантою 1917р. Росія не витримала другого фронту і під ударами національно-визвольних воєн зачавилася. Лише допомога антанти білим російським генералам - єдиновіддільцям, а інколи і більшовикам почне ігнорування визволення народів - можлива ли відбудувати турму народів.

Щоб такий фронт міг сильно в майбутньому стати, мусить захід здобути довіру поневолених, які є зражені його політикою і не довіряють заходові.

Більшовизм і Росія можна перемогти всіми й останніми об'єднаннями зусиллями всього здорового світу, зірвавши остаточно з намаганням знайти з ними компроміс, бо не може бути ширшої злагоди поміж справжньою демократичною і тоталітарною ідеями.

Без безоглядного побороування більшовизму в кожній країні во ім'я справедливої ідеї, без підтримки національно-визвольних підземних рухів за залізною заслоною, солідарності з їхніми цілями та плановою опіраці не має кінцевої перемоги над більшовицьким тоталітаризмом!

Остання пора, але ще не пізно!

А Б Н і федерація

/ СТАВЛЕННЯ АБН ДО СПРАВИ ФЕДЕРАЦІЇ /

1. АБН відкидає ідею федерації як концепцію розв'язки проблеми взаємин поміж сусідніми народами, їхніх граничних стовпів а теж як норму захисту їхніх інтересів і оборону перед агресором. Федеральна ідея є шкідлива для боротьби і є завжди воєльною чиїхось імперіалістичних інтересів.
2. Знам'ям епохи на-зараз є національна ідея, тобто національна суверенна держава кожного народу на його етнографічній території. АБН відкидає ідею федерації теж як концепцію розв'язки світової проблеми поміж народами взагалі. Це є концепція заперечення нами великопротирної концепції.
3. АБН вважає небезпечною загрозою для національно-визвольної боротьби федеральну ідею, бо вона отворює баламутство на заході, який може заявити за єдиною невідімою Росією, бо ця остання теж "радо" перебудується на "демократичну" федерацію. Отже яка різниця, чи це московська чи польська, чи українська федерація. Найдоцільніше, вийти для заходу, зберегти вже випробувану московську федерацію.
4. АБН особливо насторожено і негативно ставиться до федерального руху, який хоче отати масовим, бо він хоче поширити баламутство поміж народними масами і обзвернути в їх очах ідею суверенної держави і тим чином допомогти більшовикам поборювати національно-визвольні рухи, обеззброючи їх ідейно, бо яка різниця по суті - чи буде столицею федерації Москва, Варшава чи Київ, для народів, які прагнуть мати свою столицю в себе - на рідній землі і свій суверенітет на ній.
5. Заперечуючи федеральну ідею і федеральний рух, як засаду, АБН не втручається в локальні, регіональні, конфедеративні чи федеративні твори і залишає будовання регіональних федерацій, конфедерацій, уній поодиноким народам, якщо - во ни цього прагнуть. Нпр. угро-фіни і турко-татари можуть собі будувати свою конфедерацію Ідель-Уралу, козаци козацьку конфедерацію, північно-кавказьку свою північно-кавказьку конфедерацію, а всі кавказці, якщо прагнуть, свою кавказьку конфедерацію і т.п., але в основі всіх цих конституцій лежить суверенітет, а не дальше змагання розпливатися в ще видій формі федерації, а врешті в світовій наддержаві, світовій імперії з над-урядом, однаково ворожим суверенітетові наших народів. Федеральний рух підготовляє ідейний ґрунт модерному Мегаліполісові, який вогнем дихає на всякий патріотизм, релігійність, на всяку християнську культуру, тому АБН протиставляє собі федеральному рухові, як програмовому і ідеологічно-чужий і небезпечний доктрині. АБН стоїть на протилежних, до різних модерних Мегаліполісів, позиціях. Тому в рядах АБН не можуть бути заступники федеральні ідеї, а тільки ідея національної державної суверенності кожного народу. Як кожний нарід влаштовуватиме свою майбутність, ставши єдиною суверенною, - це його діло.
6. АБН стоїть за тісну господарську, культуру, мілітарну співпрацю й оборонні союзи поміж суверенними державами проти можливих агресорів. Базою розв'язки граничних конфліктів АБН вважає етнографічну засаду, доповнюючи її - направлення крийд заподіяних наїзниками /нпр. поворот заоланців, навіть цілих народів на їх предідні землі/ - Держави а не федерація - наша мета.

В ДНІХ 13-14 ц.м. ЗА СТАРАННЯМ ШОТЛЯНДСЬКОЇ ЛІГІ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СВОБОДИ, ВІДБУЛАСЯ В ЕДІНБґРЗІ КОНФЕРЕНЦІЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ ОБ'ЗНАНИХ В АБН. В КОНФЕРЕНЦІЇ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ВИЗНАЧНІ КЕРІВНИКИ ПРОТИСОВЕТСЬКИХ ВИЗВОЛЬНИХ РУХІВ ТА БАГАТО ПРЕДСТАВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЦЕНТРІВ. ПОНАД 200 ПРИВІТІВ ВІД РІЗНИХ ПОЛІТИЧНИХ, СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКИХ НАУКОВИХ І Т.П. УСТАНОВ І ВИЗНАЧНИХ ЧОЛОВІК ПОСТАТЕЙ, ПОНЕВОЛЕНИХ І ВІЛЬНИХ НАРОДІВ ТА ДЕРЖАВ, Є НА КРАЩИЙ ДОКАЗОМ РОСТУ І СИЛИ ІДЕЇ АБН. ВІД УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ БУВ ЗАЧИТАНИЙ ПРИВІТ ПРОВІДНИКА ОУН С.БАНДЕРИ. КОНФЕРЕНЦІЯ ВИНЕСЛА РЕЗОЛЮЦІЇ АБН, АПЕЛЬ АБН, ПРИВІТАННЯ ВИЗВОЛЬНО-РЕВОЛЮЦІЙНИМ РУХАМ, А ЗОКРЕМА УПА І ЇЇ ГОЛОВНО-КОМАНДУЮЧОМУ ГЕН. Т.ЧУПРИНЦІ ТА ПОДЯКУ ШОТЛЯНДСЬКІЙ ЛІЗІ, ОСОБЛИВО ЇЇ ГОЛОВІ СТАРТОВІ, ВЕЛИКОМУ ПАТРІОТОВІ І ПРИХИЛЬНИКОВІ НАРОДІВ АБН. Про перебіг цієї великої Конференції народів АБН, помістимо ширші звідомлення в наступному числі.

Проф. Л. Шанковський

К о з а ц ь к а п р о б л е м а

з точки зору української визвольної політики

2. Територія й населення козацьких земель

В колишній царській Росії були такі козацькі війська: амурське й уссурійське на Далекому Сході, забайкальське, охобіровське й семіріченське в Азії, оренбурзьке біля Уралу, уральське /:яїцьке:/ над рікою Урал /:Яїк:/, астраханське, терське, кубанське й доносське в південно-східній Європі. Очевидно, нас цікавить, в першу чергу, тільки територія й населення п'яти європейських козацьких військ, що займуть суміжну з Україною територію й можуть утворити незалежну козацьку державу — Козакію. В правді аспірації козацьких самостійників поширюються також на територію Оренбурзького козацького війська, але ми це військо виключаємо з предмету наших дослідів. Оренбурзьке козацьке військо має ду-

же мало спільного в духом і традиціями козацтва. Воно відносно дуже недавнього походження, бо його засновано тільки в 1836 р. з росіян Самарської й Уфимської губерній. Частинно, в склад цього війська входять також башири, а самі оренбурзькі козаки творять ледви 1/5 населення Оренбурзької /Чкаловської/ області. В 1773 р. Оренбург отримав завзятий опротив військам козацького отамана Омельяна Пугачева, за що його підвищено до рангу губерніяльних міст. Отже, немає природних і історичних умов, щоб Оренбурзьке козацьке військо включити до складу Козакії.

Територію й населення КОЗАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ подаємо за статистичними даними перепису з 1939 року й адміністративним поділом, що в тому часі об'єднував.

ТЕРИТОРІЯ КОЗАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Ростовська область.....	93,6 тис.км.кв.
Сталінградська область.....	135,4
Краснодарський край.....	85,6
Орджонікідзівський край.....	88,3
Калмицька АССР.....	74,2
Уральська область.....	255,8

Разом КОЗАЦЬКІ ЗЕМЛІ: 732,9

Примітки: 1/ Краснодарський край без Адиго-черкеської області, 2/ Орджонікідзівський край без верховинських /горських/ республік, 3/ Уральська область — це частини Західньоказахської, Актибінської й Гурієвської областей Казахстану.

Зазначена нами територія менша є в Європі тільки від Росії. Зате вона

більша від України /728,2 тис.км.кв./, Франції /551 тис.км.кв./, Єспанії /512 тис. км.кв./, Швеції /448 тис. км.кв./ Німеччини /468 тис.км.кв./ Фінляндії /388,5 тис. км.кв./. Територія Росії займає в Європі около 1,5 міль.км.кв. Отже територія Козакії займає друге місце в Європі.

НАСЕЛЕННЯ КОЗАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Ростовська область.....	2,894.000 населення.
Сталінградська область.....	2,289.000
Краснодарський край.....	2,931.100
Орджонікідзівський край.....	1,706.900
Калмицька АССР.....	220.700
Уральська область.....	766.000

Разом КОЗАЦЬКІ ЗЕМЛІ: 10,807.700 населення.

Примітка: Уральська область, як така, в адміністративному поділі 1939 року не існувала. Тут взято відповідні райони Зах.казахської, Гурієвської й Актибінської області Казахської ССР.

Отже, щодо кількості населення КОЗАЦЬКОЇ ЗЕМЛІ займають вже дальше місце в Європі. Зокрема населення КОЗАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ менше, як населення Англії /47,8 міль./, Франції /41,9 міль./, Єспанії /25 міль./, Югославії /15,2 міль./, Туреччини /16,5 міль./, Італії /42,7 міль./, Росії /99 міль./

України /47,4 міль./, Польщі /27,1 міль./, Чехословаччини /14,1 міль./, Туркестану /15,2 міль./, більше, одначе, від населення Бельгії /8,3 міль./, Голандії /8,6 міль./, Португалії /6,3 міль./, Білорусі /10,3 міль./, Азербайджану /3,2 міль./, Грузії /3,5 міль./, Вірменії /1,2 міль./, Литви /2,8 міль./, Латвії /1,9 міль./, Естонії /1,1 міль./, Сомву кавказьких Верховинців /2,8 міль./.

Г у о т о т а населення розподіляється по цілій території не рівномірно. В Кубанській області вона ви-

носить, в пересічному, 35 мешканців на 1 км.кв., в донецькій області 31, доходячи, в деяких промислових областях Донщини до 90, в терській області вона опадає до 19, а в сталінградській до 17 мешканців на 1 км.кв. Найвища густота населення є одне в Калмицькій і Уральській областях, де вона виносить всього 3 мешканці на 1 км.кв. Для порівняння подаємо пересічну густоту населення деяких європейських країн, що відповідає густоті населення Козацьких земель, або є нижча: Албанія /40/, Андора /10/, Естонія /24/, Латвія /30/, Норвегія /9/, Швеція /14/, Туреччина /22/, Росія /23/, Фінляндія /9/. Інші європейські держави мають куди більшу густоту населення: Англія /193/, Бельгія /273/, Чехія /104/, Данія /85/, Франція /76/, Іспанія /50/, Німеччина /135/, Португалія /79/, Голландія /250/, Україна /68/.

Природний приріст населення на Козацьких землях належав, перед першою світовою війною й по ній, до найвищих в Європі, а також у цілому світі. Перед першою Світовою війною цей приріст доходив до 3%. Щойно по війні цей приріст опадає, а в час сталінських п'ятирічок населення Козацьких земель, що ставило більшовицькій колективізації найзавзятіший опір, зменшилося катастрофально. За один тільки рік 1932 населення Передкавказзя зменшилося на 534.000 душ.

Національний склад населення можна простежити тільки за переписом населення СРСР з дня 17.XII.1926 року, який подає ще менш більш вірні дані, тим більше, що подрібні висліди перепису населення з дня 17.I.1939 року ще не оголошені. Ось національний склад населення КОЗАЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ дня 17.XII.1926 року:

Округи або губернії	Всього населення	Українці в абс.чис.	В %	Росіяни в абс.чис.	Разом в %
Армавірська.....	927392	305126	32,9	552176	59,5
Донецька.....	374710	206520	55,1	159068	42,5
Донська.....	1132270	498287	44,0	519355	45,9
Кубанська.....	1489058	915450	61,5	498102	33,6
Майкопська.....	330135	94322	28,6	212549	64,4
Сальська.....	471890	207195	43,9	246868	52,3
Ставропольська..	727585	245755	33,8	454551	62,5
Сунженська.....	34888	2522	7,2	31202	89,4
Таганрзька.....	268394	191771	71,5	58798	21,9
Шахтинська.....	540376	70686	13,1	461190	85,3
Терська.....	643369	194083	30,2	375538	58,3
Чорноморська....	291437	103922	35,7	96169	33,0
Калмицька АССР..	141594	14606	10,3	15212	17,1
Астраханська....	510386	13926	2,7	380026	74,5
Сталінградська..	1408419	140853	10,0	1221997	86,8
Камішинський п..	200850	57607	28,7	139836	69,6
Уральська.....	638021	25445	4,0	127388	20,0
	10130774	3288076	32,3	5550015	54,7

Коротко можна з'ясувати національні відносини на Козацьких землях так, що більше, як половина населення /54, 7%/говорить російською мовою, дещо менше, як третина населення говорить українською мовою /32,3 %/. Решта припадає на інші національності: горців в Чорноморській і Терській областях, калмиків у Калмицькій АССР і астраханській губернії та казахів в Уральській області. Крім цього на території Козацьких земель живуть ще білорусини, німці, вірмени, татари, греки, жиди, тощо.

Основна маса населення Козацьких земель говорить російською або українською мовою. Але це населення не творить нічого однородного під оглядом національним. Воно поділяється як козацьке населення ві сильно розвиненою станом овідомостю, що говорить російською мовою /напр. донці, астраханці, терці, частина кубанців/,укра-

їнською мовою /кубанці, а також частина донців і терців/, або спеціальним козацьким діалектом /терці і донці, уральці/ та на і н о г о р о д н е населення, що творить масу прихильців з Росії та України. Давніше, цьому населенню не можна було жити на козацьких землях, ось напр. перед 100 роками інгородне населення Кубанщини виносило всього 1000 душ. Пізніше цю заборону скасовано й великі маси російського й українського населення виїмігрували на Передкавказзя, щоб поспільно колонізувати вільні землі. Таким чином козацькі землі являються тереном сильної, спільної російсько-української колонізації в XIX столітті.

Було б незвичайно цікавим устатити число козацького населення Козацьких земель. Советська влада цілковито не уявляє національної окремішності козаків і не подає про козаків жодних чи-

слових даних. До цього можуть нам послужити дані, що збиравлись і оголошувались ще за царських часів. Звичайно, для теперішніх відносин ці дані можуть мати тільки приближану вартість. І так, в 1862 році, коли приготовлено велику реорганізацію Козацьких військ нараховано такі кількості козацького населення:

Донське військо.....	793758
Кубанське військо.....	156745
Терське військо.....	254415
Волзьке військо.....	16466
Азовське військо.....	9405
Дунайське військо.....	11766
Оренбурзьке військо.....	175659
Уральське військо.....	67002
Сибірське військо.....	73432
Забайкальське військо.....	100839
Іркутське військо.....	8568
Енисейське військо.....	7514
Тобольське військо.....	6084

Відносини змінилися продовж наступних 50 років. В 1912 році на території Козакії хила така кількість козацького населення:

Донських козаків.....	1,587.516
Кубанських козаків.....	1,339.430
Терських козаків.....	253.045
Астраханських козаків.....	32.882
Уральських козаків.....	134.004

Разом всіх КОЗАКІВ: 3,346.877

За 50 років число донських козаків подвоїлося, зовсім не збільшилося число терських козаків і вдвітьтеро збільшилося число кубанських козаків. Кількість астраханських /вользьких/

і уральських козаків виросла теж вдвоє.

Козацьке населення творило до часу першої Світової війни приблизно 1/3 всього населення Козацьких земель. В цьому часі козацьке населення було меншістю на своїх землях.

Який є стан на Козацьких землях сьогодні?

До 1921 року тривала визвольна боротьба козачого народу проти московського більшовизму. В цій боротьбі козацтво мало дуже великі втрати. Найбільш активні сили козацтва згинули, або емігрували. Але скажений терор переможного більшовизму продовжувався на козацьких землях з непослабленою силою. Козацькі старшини вилучувались і вистрілювались сотнями. Рядове козацтво було позбавлене "виборчих прав". Але справжній погром козацтва почався жовтню в 1929 році, коли советська влада настільки закріпилася, що рішила ліквідувати "кулак", як клас. З огляду на те, що в більшовицькому розумінні "козак" і "кулак" були ідентичними поняттями, вся сила більшовицької потуги вдарилася по козацтві. Почався масовий вивіз козаків на Сибір, Далекий Схід, Казахстан і в глухі райони Півночі. Опустіли козацькі станиці й хутори і покрилися бур'яном козацькі поля. Колись, тільки, можна буде докладно подати розміри цієї трагедії козацтва. Цифри, що їх подаємо записані від очевидців цієї трагедії:

КІЛЬКІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

Д о н :	!	до 1917 року	!	по 1930 році
Станиця Великокняжя.....	!	8700	!	330 козаків
" Платівська.....	!	7800	!	220 "
" Новомиколаївська.....	!	5000	!	115 "
К у б а н ь :	!	до 1917 року	!	по 1930 році
Станиця Білоріченська.....	!	9000	!	450 козаків
" Дондуківська.....	!	8900	!	305 "
" Пашківська.....	!	5700	!	72 "

Розмір трагедії козацтва збільшився внаслідок викликання штучного голоду 1932/33 рр., який охопив також населення Козацьких земель. Розмір цієї трагедії можна приблизно обчислити, коли порівняємо населення Козацьких земель, 1926 року, /без камішинського повіту Саратовської губернії 9,929.924 душ/ і 1939 року /10,807.700 душ/. Коли візьмемо до уваги природний приріст населення, то в 1939 році на зазначеній території повинно бути 14,571.173 душ населення. Віднімаючи від останньої цифри наявну кількість населення, тобто 10,807.700 душ ми одержуємо недобір населення 3,763.473 душ. Цей недобір збільшується ще тією обставиною, що населення Козацьких

земель збільшилось поважно через приплив російського й українського населення, головню в міста й промислові райони /Майкоп, Емба, Уїла, тощо/.

Від 1929 року певто від введення колективізації села, бачимо опад людності по селах і сильний приріст її по містах. Згодом цей спад отав такий сильний, що його не міг вирівняти приріст по містах, і в 1932р. прийшло вже зменшення всього населення. В тому році, за урядовими джерелами, Північний Кавказ, де опір проти колективізації був найсильніший втратив аж 534 тис. населення. Не знаємо точніше пізнішого демографічного розвитку козацьких земель, але можна припускати, що населення козацьких земель зменши-

лося найбільше в 1988 році - році голоду. Мабуть у 1984 році осягло воно найнижчий стан і згодом почало знова зростати. З огляду на те, що в новостворених колгоспах і радгоспах не було кому працювати, советське правительством дозволило повернутись козацьким народам із заслання, а крім цього переселило на Північний Кавказ великі кількості українців і росіян. Козацькі станиці й хутори немов би ожили. Врешті, в 1986 і 1987 роках советське правительством приступило до створення советського козацтва. Про советське козацтво почали говорити в радіо й писати по газетах. Почали формуватись советські козацькі частини. На думку партії й уряду колгоспне козацтво не стало вже страшне для советської влади.

Нам доводилось зустрічатись з такою советською кінною дивізією на терені окупованому СССР. Крім уроженців Дону й Кубані значна кількість "козаків" - це тамбовці, пензенці й саратовці.

Але традиції своєрідного "ура-козацтва" советського зрака дуже щільно культивується в тих частинах. Є там і кубанські черкеси в гасірами, суто оздоблені шаблі й кінджали, золоті пагони й джигитовка... Частини ці формуються з "воршилізовських ївців", які існують, по колгоспах, в рівних частинах РСФСР. На інструкторів дається їм досвідчених козацьких кіннотників.

В роки другої Світової війни, а зокрема "Великої Вітчизняної Війни" 1941 - 1945 року, козацькі землі пройшли нові, великі зміни. Німецька армія окупувала велику частину козацьких земель. Ось який національний склад застали німецькі окупанти в Краснодарському краю: 50% росіян, 40% українців, 10% інших. За свідченням людей, що визнавалися у відносинах, на території краю жило ще около 1,200000 козаків. Очевидно, всі ці інформації треба прийняти з великим застереженням. Фактом є, однак, що доноске й кубанське козацтво цілком виразно заявило себе проти советської влади і тільки на карі безглуздої німецької охідної політики треба поставити факт, що сили козацтва не зуміла оця "політика" використати проти большевицької Москви. Треба підкреслити також факт, що козацьке населення масово покинуло Рідні землі й евакуювалось разом з німцями. Це саме можна сказати також про горців і калмиків, які цілком недвозначно виступили проти советської влади. Після відходу німців большевики хоротоко покарали всіх "зрадників", розформовуючи автономні республіки різних кавказьких народів і виселяючи й розпоршуючи автохтонну людність по просторах Середньої Азії та Сибіру.

Велику трагедію пережило козацтво

на чужині після закінчення II.Світової Війни. В кінці травня і з початком червня 1945 року, альянти /: англійці:/ видали большевикам около 25000-32000 козаків, в тому понад 2000 старшин. Виданих большевикам козацьких генералів, в тому ген.Краснона, відомого козацького партизана ген.Шкуро й десять інших повісили большевики в Москві дня 16 лютого 1947року. Доля 2133 старшин, що були видані большевикам представляється так: 120 старшин розстріляно советським конвоєм по дорозі до Відня, 1030 старшин зникло після допитів, а 983 старшин віддано до дальшого слідства. Очевидно, доля старшин і козаків, що залишились живими є цілком незавидна. Їх віддано на повільну смерть у большевицьких концтаборах. Трагедія ця є тим страшніша, що поруч з мужчинами видано також жінок і дітей.

Воновки цих сумних рядків такі: під сучасну пору козачий народ творить, сьогодні малу меншину на козацьких землях, не більше 1/5. Кількість українців помітно збільшилась на козацьких землях і виносить, сьогодні, правдоподібно, половину населення козацьких земель. Поруч українців живуть тут у значній кількості, головню по містах, росіяни, що творять около 30% населення. Інші національності зникли з козацьких земель і їх там немає. Беручи це все до уваги, ми можемо поставити тезу, що державність Козаків може стати фактом тільки при порозумінні й опівпраці українців і козаків. Вона можлива тільки при оперті її на українсько-козацькому культурно-національному та політичному пообратимстві, що має свої давні традиції. Вона цілком неможлива при заіснуванні козацько-московської єдності. Цю тезу мусять собі добре усвідомити українські та козацькі національно-державні політики та зробити з неї всі потрібні висновки.

3. Військова устрій козацьких військ

Старовинні козацькі війська, що до часу підпорядкування їх російській імперській владі, уявляли із себе боїові держави-республіки, досить примітивного державного складу, в яких носіями державних прав був сам озброєний народ - козакі.

Російська влада поволі обмежувала державні права окремих військ та намагалася використовувати для себе боїові здібності козацького люду. Разом і з тим поступово зведено державну незалежність козацьких військ до ступня російських провінцій з деякими особливими правами.

Обов'язок козаків до воєнної служби в Російській імперії й до охорони її кордонів впливали начебто в титулу покадування козакам земель царським урядом. Оцей обов'язок починався

з 18 року життя і від цього звільняли лише калік. Козацьку молодь від 18 літ заховувало в "підготовчий розряд", вона складала присягу та була зобов'язана з осені до весни відвідувати позаткільне навчання, переважно військове, яке провадили військові інструктори. Ці інструктори навчали також і шкільну молодь воєнній справі. Крім того "підготовчий розряд" ніс допоміжну службу - "наряд" при станичній управі, а перед 21 роком життя виходив на вправи до таборів, де з кінця квітня до кінця травня відбувалося навчання по сотнях під керівництвом старшин. Кожен козацький "отділ" /повіт/ мав такий свій табір з барачними будівлями та великими просторами для вправ і стріляння.

По закінченні 21 року життя козак ішов на ділову службу до кінних полків, піших батальйонів, або гарматних батарей. Штаб кожного війська давав "наряд на службу" через отаманів відділів по станицях, а вже самі старшини вирішували, хто мав іти до кінноти, артилерії, чи в пластуни /піхота/.

Звичайно в пластуни йшли бідніші козаки, або ті, у кого кілька братів було вже в кінноті. Хто не одержав наряду на ділову службу, той зараховувався до "льоготних" частин /запас/.

Козак служив 4 роки в кінноті та артилерії та три роки в пластунах, в першочергових частинах. Вибувши "ділову" службу козаки переходили в другочергові "льоготні" частини, в яких служили далі 4-5 літ. Льоготні частини 2-ої черги мали в собі тільки кадрові караульні /сторожеві/ сотні і що року відбували "смотри" по сотенних станицях. Також кожної весни виходили в табори на вправи. По чотирьох роках побуту в частинах 2-ої черги козаки переходили до частини 3-ої черги, ще на 4 роки, де вже могли вживати коня на господарські потреби. В 33 році життя козак зараховувався в запас Війська, а 43 році, у військове ополчення, в якому перебував до 50, а навіть 55 року життя /у час Громадянської війни 1918-1920 року/.

Козак виходив на службу з своїм конем, холодною зброєю та одягом. Він мусів мати однострії службовий та парадний, 2 пари чобіт, кілька комплектів білля та дрібне причадалля. Сідло та кінське вбрання козак мав теж своє. Російська влада давала лише харчі,

квартиру, вогнепальну зброю та "жалування" - 75 копійок на місць та 93 копійки місячно, на ремонт одягу та взуття. Крім цього кожний козак мав право на земельний наділ, а саме 30 десятин /27 га/ для козаків і підстаршин, 60 десятин для старшин і 300 десятин для булавних старшин. Старшини виховувалися в козацких та російських школах юнаків. Юнацька школа Донського К.В. була в Новочеркаську. Юнацька школа Кубанського К.В. у Ставрополі була зачинена владю в 90 роках. Молодь при вступі до російських юнацьких шкіл мусіла одержати дозвіл від наказного отамана та зобов'язатися по закінченні шкіл служити в частинах рідного війська. Проте старшин-козаків не вистарчало й значна кількість старшин була не козацького походження. Ступні козацьких старшин мали деяко відмінні назви, як ступні загально-російських старшин.

Вони були: хорунжий, сотник, підсаул, саул, військовий старшина й полковник.

Підстаршинські школи /учебні команди/ були при полках. При штабах дивізій і бригад були школи підхорунжих, в яких проходили навчання підстаршини, що залишалися на повторну службу. Іноді при частинах були окремі відділи для козаків з середньою освітою, де вони проходили підстаршинське навчання.

В адміністративному відношенні територія Донського, Кубанського та Терського К.В. складала області, що поділялися на "отділи" /повіти/. На чолі області стояли начальники областей, що були рівночасно наказними отаманами даного козацького війська. Наказні отамани мали право губернатора та начальника дивізії. Наказними отаманами були густо-часто не козаки, а чужинці, призначувані з Петербургу. У військовому відношенні області розподілялися на полкові округи, в яких, за територіальним принципом, комплектувалися козацькі частини. Територіальний принцип надзвичайно добре об'єднував козаків поміж собою та зі старшинами, бо було, що більше, як 100 років козаки в діда-прадіда служили в тому ж самому полку, а певні станиці давали ті самі сотні.

Перед I. Світовою Війною озброєні сили окремих Козацьких Військ окладалися з таких частин:

ХАЙ ЖИВЕ СПІЛЬНИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ ФРОНТ УСІХ НАРОДІВ, ПОНЕВОЛЕНИХ І ЗАГРОЖЕНИХ МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИМ ІМПЕРІАЛІЗМОМ!

ОЗБРОЄНІ СИЛИ ОКРЕМИХ КОЗАЦЬКИХ ВІЙСЬК 1914 р.

В і с ь к а:	У час миру:				У час війни:			
	Піші 6-ми	Кінні полки	Кінні сотні	Гарм. бат.	Піші 6-ми	Кінні полки	Кінні сотні	Гарм. бат.
Донське.....	-	18	118	8	-	54	366	23
Кубанське.....	6	11 1/2	68	5	18	37	216	12
Терське.....	-	4	26	2	-	12	66	6
Астраханське....	-	1	4	-	-	3	13	-
Уральське.....	-	3	18	-	-	9	50	-
Оренбурзьке.....	-	6	32	3	-	18	104	6
Сибірське.....	-	3	18	-	-	9	54	-
Семиріченське....	-	1	4	-	-	3	12	-
Забайкальське....	-	4	24	-	-	12	72	-
Амурське.....	-	1	4	-	-	3	12	-
Уссурійське.....	-	-	3	-	-	-	9	-

Крім цього був ще Лейб-Гвардії Козачий /конвойний/ полк заложений з кубанців і терців, Лейб-Гвардії Атаманський полк з донців та Лейб-Гвардії Зводний Козачий полк заложений з козаків усіх Козацьких Військ. Кубанські козацькі полки мали назви: Катеринодарський, Таманський, Полтавський, Запорозький, Уманський, Чорноморський, Кубанський, Лабиноський, Хоперський і Лінійний. Перших шість полків формувались з кол. чорноморських козаків, п'ять останніх з кавказьких лінійних козаків. Крім цього був ще Гвардейський Кубанський козачий дивізіон, як конвой намісника і сотня конвою намісника на Кавказі.

З мобілізацією 1914 року козацькі частини були доповнені старшинами й козаками до складу воєнного часу, а крім того утворено значну кількість нових частин. Відновлено також частини, що раніше існували й були показові, а крім цього створено нові технічні, авто-панцерні й летунські козацькі частини. Під час I.Світової Війни Козацькі Війська витримали велике напруження, як людьми, кіньми, так і матеріально. А вже найбільше напруження витримали Козацькі Війська в 1918-1920 роках, під час кривавої боротьби з Червоною Москвою. Тоді одна тільки Кубань давала понад 110.000 бійців, Дон понад 55.000 бійців, не рахуючи частин етапних і допомогних.

Ми так довго опинилися на передствленні військового устрою козацьких

військ, бо саме накреслений нами устрій є джерелом сильно розвиненої становой свідомості козаків, яку помічається, сьогодні, навіть серед козаків т.зв. "єдино-неділмого" напрямку. Оця станова свідомість козацтва була причиною прикрих розходжень козацтва з "іногородніми" елементами, що замешкували козацькі землі, під час Визвольних Змагань 1918-1920рр. Тоді "іногородня" частина населення виступила проти козацтва, підтримуючи більшовиків. Пишемо це тому, щоб підкреслити, що станова свідомість не вистачає, щоб здобувати державу. Коли вільна й незалежна Козакія має отати фактом, то козацтво мусять ступити на вищий ступінь свідомості, свідомості своєї національної окремішності, своєї козачої природи, своїх прав, звичаїв законів і традицій. Козацтво мусять вибудувати свою російську свідомість, яка утворилась внаслідок існування російської держави, в якій козацтво мало свої станові привілеї і, очевидно, вибудувати свою советську свідомість, яку дає існування єдиної "советської родини" та відновлення советського козацтва. Козацтво мусять успішно завершити процес формування козацької нації, без якої не може бути вільної й незалежної Козакії.

Очевидно й цей факт мусять собі добре усвідомити українські та козацькі національно-державні політики та зробити з цього всі потрібні висновки.

(Продовження буде)

Повстанська пісня.

НУ І ЩО Ж, ЯК ПРИЙДЕТЬСЯ УМЕРТИ...

Ну і що ж, як прийдеться умерти,
В похідній шинелі, в житах,
Ми у вічі садимося смерті,
Во вмирати прийдеться лиш раз!

Ну і що ж, що хтось буде ридати,
На воротах даремно ждучи,
Маршові нам будуть співати,
До атаки гармати рвучись.

Наша сотня ударна, залізна,
Наша сотня в бою — багатир,
Нас Тризуба веде знам'я грізне
І завзятий наш друг командир.

За потоптану честь України,
За поганьблену землю святу,
Ми йдемо, щоб підняти з руїни
Українську Державу нову!

Заклик УПА

У К Р А Ї Н С Ь К І С Е Л Я Н И !

Дозріває на Ваших убогих полях збіжжя. Ідуть жнива. Іде час, коли за свою цілорічну працю одержите одіж, зацятку, хліб!

З новими жнивами окупант Сталін готується до нового грабунку Запаї праці - Ваш хліб.

Нащо Сталінові Ваш хліб?

Ваш хліб Сталін хоче використати для своїх бандитських імперіалістичних цілей: для поневолення нових народів Європи, для забезпечення розкмілого життя і панування своїй буржуазії - верховодам партії, НКВД, армії, для дальшого поневолення працюючих СРСР, для знищення Вас і Ваших родин голодом, для підірвання святої визвольної боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу.

У к р а ї н с ь к і с е л я н и ! Не дозволяйте щоб на Вашій праці росла сталінська імперія - новітня тюрма народів, в якій нас всіх чеде лише смерть! Не дозволяйте, щоб на Вашому полі росли черева сталінським партійним вельмохам! Не дозволяйте Сталінові підірвати нашу святу визвольну боротьбу!

Ні зерна сталінській кліці з нового врожаю! Зривайте пляни "державних" хлібозаготівель! Зривайте пляни натуроплати МТС! Зривайте роботу "Земельних громад" в часі жнив - новий засіб ще більшої експлуатації Ваших багатств, Ваших фізичних сил! Ні зерна на "доб-

ровільні фонди"! Збирайте зерно і негайно заховуйте його якнайбільше добайливо! Відбивайте зброєю пограбоване з Ваших сіл зерно! Бийте сталінських агентів - заготівельників! Повідомляйте нас повстанські відділи про грабунки!

С е л я н и ! Пам'ятайте про голод 1932-33 років, організований Сталіном на СУЗ, і про голод 1941-42 років організований Гітлером на Прикарпатті! Жертвою першого голоду впало 6 мільйонів людей, а жертвою другого 20 тисяч людей! Не допустім до того, щоб і в цьому році таке не повторилося! Хліб у нас - життя у нас! Без хліба - смерть! Ми хочемо жити! Ми хочемо їсти наш хліб!

ГЕТЬ СТАЛІНСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІСТИЧНИЙ ГРАБУНОК ХЛІБА!

ГЕТЬ НЕЧОДІСКУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ ПРАЦЮЮЧИХ СРСР!

ХАЙ ЛИБЕ КОРИСТУВАННЯ СЕЛЯН ПРОДУКЦІЇ ЇХ ПРАЦІ!

ХАЙ ЛИБЕ ВІЛЬНИЙ І ЗАМОЖНИЙ СЕЛЯНИН УССР!

ХАЙ ЛИБЕ УКРАЇНСКА САМОСТІЙНА СОБОРНА ДЕРЖАВА!

СМЕРТЬ СТАЛІНСЬКИМ ОКУПАНТАМ ТА ЇХ АГЕНТАМ!

Червень, 1946р.

Команда
УПА - Захід

Відправа працівників ОУН р-ну Тіс на на Лемківщині.

Літо 1947р.

Геройська смерть

Від початку зим. бльокади Вуйко з Юрком перебували в криївці в с. Підпечерах. Майже що-два дні виходили вони з криївки і доносили харчі та ліки рабовому надр. реф. СБ. Аркасові-Орестові. Після його смерті /24.І.46р./ вони далі виходили з криївки в таких самих відступних часу, щоб заготовити собі харчі. Їхня криївка була в частині с. "Зарудка", на самому краю села. Виходили вони з криївки все одною стежкою поміж хат.

28.І.46р. Вуйко з Юрком вийшли з криївки заготовити собі харчі. Вертаючись з села, у віддалі 200 м. від господарства, де була їхня криївка, натрапили між хатами на большевицьку заставу. Большевики відкрили по них вогонь, але вони, відстрілюючись, відступали до сусіднього с. Піддуке. Там перебули день, а вечером вернули назад до Підпечер до своєї криївки.

Від часу засідки большевики на відтинку с. "Зарудка" днями переводили сильні труси та розшуки, а вечером засідки.

31.І.46р. о год. 12 большевики зайшли на господарство, на якому була криївка Вуйка та Юра, та почали переводити основні труси по всіх будинках.

Під час трусів відкрили в отодолі вхід до криївки і почали кричати: "Вилезь, бо бросаем гранату" Вуйко з Юрком спали архів районного осередку СБ, поломали машину до писання, знищили - порізали на собі убрання і взуття і почали відстрілюватися. Большевики кинули до входу гранату, але тому, що коридор був крутий, граната не зробила нічого боевикам. Дим зі спалених паперів почав виходити вентиляторами і зрадив її положення. Большевики почали розшукувати криївку з верха. Боевики якийсь час відстрілювалися через вентилятори і стелю, а коли почули, що большевики вже докопались до стелі, знищили ще довгу зброю і з окликом "Слава Україні!" постріляли себе в пістолів. Большевики розкопали криївку, виволікли з неї трупи побитих, поламали машину до писання і зброю, а тоді підпалили отодолу. Після трупи скидали на сани, заванезли до сільради і тут їх поскидали. Там мусли лежати трупи протягом двох днів. По двох днях населення похоронило їх на місцевому цвинтарі.

Пропагандивний випад

Дня 27.6.1947р. зроблено з 9-ма повстанцями пропагандивний випад в село Колочава-Лаз Закарпатської області. У випаді брали участь: 4-ох бойовиків, 4-ох повстанців від пор. Юрка та двох закарпатчиків. Випад зроблено з метою проведення пропагандивної акції та знищення місцевого гарнізону, який складався з 5-ох "істребітелів" та 3-ох міліціонерів. Гарнізон являвся пострахом цілого села.

У висліді акції, на прохання громадян села Колочава-Лаз знищено начальника "істребітельного батальйону" - голову сільради, - члена компартії - молодшого лейтенанта Маркуся, - Петра Степановича. Маркус Петро Степанович уроджений 19.ІІ.1916р. в селі Колочава-Лаз, конатий. В час акції здобуто: одного автомата ІІІІ та гранату Ф.І. Сконфісовано тех його цивільні і військові речі. Військові речі забрано, цивільні знищено. Маркус Петро являвся найбільшим катом українського народу в тому селі. Не було ні одного громадянина, якому б він не пообіцяв Сибіру, чи темниці. Його смерть стрічало населення з неосмеженою радістю. На трупі Маркуся валишено написи слідуючого змісту: "Собаці - собака чи смерть", "Народ карає за зраду", "Хто

буде поступати, так як він, не мине його похідна кара". Інші "істребітели" та міліція зі села повтікали.

В кооперативі та столовці випущено 200 літрів горілки на землю, при чому написано тех відповідні кличі: "Геть з отруаю, тоді коли народ вмирає з голоду!", "Народ хоче хліба, а не горілки" та інші.

В селі проведено відповідну пропагандивну роботу гутірковими розмовами, роздаванням та розкидуванням по всіх головних пунктах наших листівок та кличів. Роздано та розкидано листівок: "Брати Закарпатці" - 15 прим., "Українці Закарпаття" - 15 прим., "За що бореться УПА" - 10 прим., заклики проти четвертої сталінської п'ятирічки - 150 штук. Розписано тех інші кличі по отінах урядів. Наказано кількох громадян, які пішли тех на службу ворога, щоб задитились цієї генобної праці, бо у противному випадку народ їх тех знищить.

/Богдан/

Ліпше умерти в боротьбі, ніж умирати як покірний раб, не боронячись, цілуячи ноги того, хто визискує, хто глузує й погордає, хто катує тебе!

Микола Міхновський

ВІСТІ 3 ТЕРЕНУ

Район: Р о г а т и н.

1.Х.47р. Псарі. До села прибув гарнізон в числі 18 большевиків під командою лейтенанта. Большевики повідомили сільраду, що вони прибули до села в справі розрахунку селян в державу по всіх родах поставок. В дійсності гарнізон цей мав завдання боротися з нашим рухом.

5.Х.Яглуш. Боївка кап.Жапука робила засідки від ліса та днем перевіряла деякі господарства. Саме того дня в селі було розліщено наші протиколгоспні відомості, що большевиків до найвищої міри роздрознило. Свою безомилу лють большевики сигналізували на мирному населенню та здорово декого побили, питаючи, хто розліщував заклики.

7.Х.Пуків. Боївка кап.Овчаренка заквартирувала в підліній хаті звідки пішла в ліс, та на обід прийшла назад. По обіді большевики пішли знову в ліс, де натрапили на двох переходячих підпільників та почали ва ними стріляти, але без успіху.

6.Х.Залужа. По скінченні відправки в церкві большевики почали задержувати людей на мітинг. Коли одначе населення довідалося, що большевики говорять про заснування колгоспу, порозбігалось домів, мимо насильного задержування. На зборах залишилось 11 людей, до яких большевики говорили, що радянська влада хоче допомогти населенню зорганізувати колективні господарства, бо тільки в таких люди зможуть щасливо і заможно захити.

8.Х.Дібриніа. До села зайхав гарнізон, зложений в 25 чол. війська мвд, який мав завдання виганяти людей до будови газопроводу Дашава-Київ та стягати різні драчі. Ніччю цей гарнізон робив засідки.

12.Х.Любша. На большевицьку засідку нашло двох підпільників зі стрілецького району. В перестрілці один з підпільників паде вбитий, а другий щасливо відотушив. Тіло вбитого большевики забрали до Рогатина.

7.Х.Підгородці. На пасовиську коло Залип'я большевики зробили засідку, на яку нашло 3-ох повстанців. Большевики відкрили вогонь, але повстанці відступили без втрат завдяки тому, що густо відстрілювались. Зертую засідки впади коні, що паслися на пасовиську, їх поранено.

9.Х.Жорчі, Путятинці, Підчина. До тих сіл позаїздили гарнізони в силі 12-15 чол., які мали завдання записувати людей, які були призначені до вивозу. Большевики ті ходили днем по селі та розпитували за людьми, що їх

сини є в підпіллі, або впади на полі слави. Ніччю вони робили засідки по-під плоти, в ровах, при дорогах та в стежках. В Путятинцях вони зробили засідку в купах кукурудзянки при до-розі, але не зловили нікого, за ви-нятком кількох пастухів від коней.

12.Х.Гоноратівка. Кап.Овчаренко завважив на могилі Слави березовий хрест з тризубом. Він пішов по голо-ву сільради, якому наказав зняти з хреста тризуб. Коли голова сільради категорично від того відмовився, боль-шевики самі зняли тризуб.

12.Х.Жорчі. Большевики під коман-дою Кравченка арештували молодого хлопця Пелюшак Михайла та почали його катувати в читальні, на крик хлопця позбігалися хінки та почали плакати і кричати: "за що катуєте не винного хлопця?". Щоби уникнути кри-ку хінок, Кравченко забрав хлопця на цинтар, до трупарні, де дальше його катував. Арештованому закидали зв'язок з підпіллям, та домагалися, щоби він признався до всього. Арештовано-го забрали в район, звідки по часі сам Кравченко привіз його на фірі. Арештованому дав в руки мандоліну та припоручив дорогою грати, з тим роз-рахунком, щоби населення говорило, що Кравченко везе вже молодого секоста.

14.Х.Черче. Кількох большевиків отрималося з повстанцями, які отояли на подвір'ю в одного господаря. Стійко-вий повстанець здержав большевиків, пильним вогнем убивши одного та ра-нивши другого большевика. Решта боль-шевиків панічно втекла. Повстанці відступили без втрат.

14.Х.Заланія. До села зайхав гар-нізон під командою капітана, який мав завдання розвідувати про родини підпільників та взагалі підготувати-ся до вивозу. Гарнізон цей закварти-рував до дня вивозу.

15.Х.Ферлеїв. В селі заквартирува-ла боївка, яка оперує в цьому селі. Большевики влаштували собі вабачу, підчас якої один большевик пішов у село за горілкою. Звертаючись з села, через непорозуміння стежа ранила його та забрала до району до лічниці.

21.Х. На терені цілого району большевики зорганізували чинів родин підпільників, арештованих, засуджених та багатших. Не було вивозу тільки по селах: Путятинці, Залип'я, Ферлеїв, Підбіря, Якопа.

Перед самим вивозом по всіх селах заквартирували спецгарнізони, які за-пізнавали людей, призначених до виво-зу. Сам чинів відбувся в той спосіб,

що нічого кількох більшовиків оботупили господарство призначеного на чивіста нікого з людей не випускали. Дослідком господарств вичитували пригоди човозу, а потім грабили все, що мало для них якусь вартість, дозволяючи господарстві взяти з собою тільки дещо з його майна.

25.X. Дегона. Більшовики, які їхали з села до району, розвели з господарем-фірманом розмову та питали його, чого властиво хочуть "бандити". Господар сказав їм, що самостійної України. Тоді більшовики запитали його, скільки в Україні - Західній Україні, а скільки в Східній. Тоді господар відповів, що в Західній Україні було 7 мільйонів, а в Східній було 45 мільйонів, але тепер уже нема, бо багато погинуло з голоду, багато поновили на Сибір, а багато погинуло на фронтах. На це більшовики вже не відповідали нічого.

27.X. Стратин. В селі був заступник обласного секретаря партії який контролював адміністративний апарат і школи. В розмовах з населенням він запитав, чи добре партія зробила, що вивезла людей на Сибір. Люди досить отверто казали, яке це добро чинила для них партія.

1.XI. Залужжє. Участковий оперативник почав вимагати від деяких господарів заяв до колгоспу. Населення змістилося відмовлялося. Тоді він почав страшити вивозом на Сибір та арештуванням. На це дістав відповідь, що люди краще пойдуть на Сибір, а до колгоспу не підуть. Розлючений оперативник показав людям бандити та відійшов до району.

2.XI. Вербілі-ці. По скінченні його олуження більшовики почали здержувати людей та переконували їх про "часовиче і замове життя в колгоспах". Почувши це, населення - мимо погроз більшовиків - розійшлося домі. Другого дня більшовики силою загнали людей до сільради та вимагали від них заяв про вступ до колгоспу. Все це осталося без успіху.

4.XI. Дібринів. Кап. Очаренко арештував нічку жінку Калину Марію, яку мали вивести за її засудженого чоловіка. Арештовану випровадив за село та застрілив її, маючи при собі ракету та стріли, мовляв вона втікала. Труп тої жінки казав закопати на горді.

7.XI. Чесники. Днем по селі ходив кап. Очаренко з двома боїками, а перед вечером вибралася до Пуко-ва, звідки везла вернулася назад. На вулиці на них наїшов один підпільник. Більшовики почали втікати за роги будинків, а на запит підпільника "хто це" відповіли вогнем з автомата. Ранений підпільник почав відстрілюватися та часом відступив.

7.XI. Черче. Більшовики покарали одного господаря 1.000 карб. нари за те, що він не пошанував свята жовтневої революції і в той день пішов орати.

7.XI. Псари. До села приїхала боїка яка мала завдання зігнати людей на мітинг, присвячений 30-им роковинам жовтневої революції. З тяжким трудом більшовикам вдалося зігнати на ці "урочисті збори" аж... 12 громадян. Треба зазначити, що більшовиків було також 12-х і що кожний з них на збори приїхав по одному громадянину.

2.XI. Пуки. Участковий мід Лачокін заїшов в кількома більшовиками до школи, де були поміщені лозунги зі святого жовтневої революції. По переведенні оліדתа арештував сторожа та забрав його в район.

6.XI. Дегона, Яглуш, Стратин, Чесники. Прикріплені до тих сіл боїки робили посилені засідки та стежили по селах. По деяких селах більшовики сідали на коні та вганяли по полі, переріючи, чи хтось в той "святочний день" не оре /Хочів, Черче, Дутятинці/.

14.XI. Долиняни. На точний ввип насочили на хату, в якій ввечеряло 5-ох повстанців, 14 більшовиків почали їх обстрілювати. Повстанці почали відстрілюватися, кидали через вікна гранати, але мимо того трьох з них вчало, а тільки двома вдалося вийти з оточення живими. В бов вчав с.п.кучений д.Добуш з д.Богуні, а д.Ігор вчав уже на дворі.

21.XI. Чесники. Боїка Очаренка і Краченка вловили батька - підпільника Яноцького Степана, який втік від човозу, уже з поїзду. Арештованого випровадив сам Очаренко та застрілив сам власноручно, кажучи людям, що "старик удирал". Тіло вбитого казав закопати на горді, але населення не дозволило на те.

Тої самої ночі більшовики тяжко побили брата одного підпільника, Жура-вського Юрка, який по кількох днях помер в рай. лікарні.

24.XI. Дібринів. До села приїхали більшовики з березанського р-ну та арештували 5-ох мужчин і одну жінку. Арештованих ще такі в селі вчили на такі допити, що мусіли їх до хилини відливати водою. З тими більшовиками був провокатор Долішній, який старався арештованим доказати їхні "провини". На допиті один з арештованих заволави та вчав місце, де було замагаване організаційне м'ясо та інші речі. Двох арештованих випустили з місця, а решту забрали в район Березани.

28.XI. Псари. Більшовики зробили засідку на хуторі Вербана. На засідку наїшов хлопець Кишин Іван, який вертався з села до дому. Хлопця більшовики врезидували, забрали з нього документ та повели до дому. Під хатю

задержаного лишили, а самі пішли до хати та показали батькові обмашаний кров'я документ сина, питаючи чий це син, бо такого вони на засідці не були. Батько холоднокриво відповів, що це його син. Большевики домагалися від того господаря меду, але він їм не дав. Тоді вони забрали ще його другого сина, та пошели до гарнізону, звідки рано обох випустили.

5.XII.Висопа. З селі стрінулося двоє постанців з оперативною бойкою. Большевики відкрили вогонь та почали осічувати село ракетами, але без успіху, бо постанці швидко відступили.

8.XII.Чесники.Кап.Очаренко ходив по селі з своєю бойкою. Під час провірки зловив Хураціновку Ольгу, жінку бунного голови сільради, маму підпільника, яка крилася від визову. Арештовану випровадив за село та застрілив без жодного допиту. Жона саме чертала з району від раненого сина, Юрка, який вже помер в лікарні. Тіло вбитого заб-

рав з собою до Пукова.

11.XII.Уїзд.Лейт.Крачченко, вору-ччись на Очаренкові, зловив Мазурика Івана, кому закидав співпрацю з повстанцями. Зловленого випровадив за сто-долу і застрілив члениноручно з писто-ля, а пізніше добив його серією з ППШ. Тіло вбитого забрав до с.Лопчів, скинув під читальню та гонорив прохачим, що вбив станичного с.Уїзд.

24.XII.Орага.Большевики забрали з хати Лабу Петра, який скривався від визову. Арештованого катували, повитя-гали йому нігті та поломили руки. По цілоденнім катуваннях його застрілили.

31.XII.Вербіліччі.Зечером наскочи-ли підпільники на хату, де сидів участ-ковий мід Герасенко Ю. Участкового застрілили. Здобуто пістоль ТТ. Під-час акції ранено в руку коханку мід-ста. Жона втекла та повідомила мід про смерть участкового так, що за кілька хвилин на Вербілівку вже гналася бой-ка Крачченка, але без успіху.

ХРОНІКА БОЄВИХ ДІЙ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1945р.

Курінь "Давоні" /К-р Хмара/.

Сотня "Стріла" Явір, 2.8.45р. чота під ком.чот. Іжака зро-била засідку на шляху Калущ-Стані-славів, вбито авта, де згинulo 3 ма-йори і полковник. Трофеїв не забрано.

27.6. Сотня зводить біл з больше-вицькою заставою між сс. Піддечари і Угорники. Большевики в числі одного куріня розбігаються. По нашій стороні втрат не було.

Курінь "Сивуля" /К-р Іскра/.

Сотня "Бистрих"-Вихор: 4.7.І-ша чота під ком.чот.Холодного зробила засідку на шляху Кричка-Яб-лінка, де везли родини арештованих. Большевиків розбито, а арештованих звільнено. Вбито двох большевиків.

Сотня "Сірі" хор.Чорнота: 3.7. сотня під ком. хор. Чорноти звела 6 год. біл зі спецгрупою боль-шевиків в числі двох куренів біля с. Хухонева /Рогатинщина/. Большевики старались окружити сотню. Сотня під впливом командування хор.Чорноти прорвалася з оточення, розбиваючи большевицьку спецгрупу. Большевики панічно втікали, залишаючи на полі бою 36 вбитих, 28 ранених, між ними 2 капітанів НКВД. По нашій стороні 8 вбитих і 2 ранених. Один рій з чо-ти Сашера під ком. Ігоря напав на большевицьку засідку в с.Дубрівці. Засідку в числі двох роїв розігнав. Здобуто один кулемет.

Сотня "Лебеді" сот.Бу-ковинець: 24.7. І-ша чота під ком. Горморіза наскочила на большевицьку заставу в с.Добрівляни /Калущина/,

вбито сот.лейтенанта і сержанта.Здо-буто пістоль "Токарева" і дві грана-ти.

Курінь "Баскид" /К-р Довбуш/.

З огляду на великі бльокади сіл в районі, та переїзд великих ворожих сил, курінь не проявив жодної діяль-ности.

З а г а л ь н о: 11.7. большевики бомбардували від год. 4-ої рано до 10-ої Чорний ліс. Участь брало 12 літаків. Перебуваючи в той час в лі-сі, куріня вони зовсім нічого не пош-кодили. Від 9.7. почалася бльокада Чорного ліса. Через бльокаду групи швидко перейшли. Велика бльокада скінчилася 17.7. В бльокаді брало участь около 10.000 війська НКВД.

Курінь "Смарткошні" /К-р Чорник/.

Поодинокі сотні куріня в часі від 7.7. - 31.7.45р. в околицях Чорного лісу, звели бої і зробили дві засід-ки на большевиків.

Наслідки: Вбито 55 большевиків, в тому числі з визначніших, секретаря райпаркому, капітана НКВД, 2-ох лейтенантів, всі большевики /партій-ні/, 31 ранених і двох зловлено жи-вими. По нашій стороні втрат не було.

Здобуто: 1 кулемет "Дехтарева", 1 МГ та 400 набойів, 2 ППШ, 1 МП ма-дарське, 8 крісів, 1 деоантизарядку, та 4 пари взуття.

Протягом місяця липня большевики напали в р-ні Солотвина на два ши-талі куреня. Шпиталі большевики здо-були, забираючи 7 стрільців хворих на тиф. Один чот.д.Камінь агинув героїською смертю - розриваючись гранатом.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ НА ЕМІГРАЦІЇ

Основні завдання української еміграції

Українське еміграційне життя, як і життя кожної іншої еміграції, побіч додатних прецедентів має також багато негативних проявів. Недоліки ті, є такого характеру, що їх не можна замовчувати або відкидати до обговорення пізніше.

Коли кілька років тому, нова українська еміграція, тобто скитальці, була під безпосередньою загрозою репатріації на "родину", то сьогодні ця небезпека вже не існує, але виринула інша, вже чисто внутрішньо-національного характеру. Не підлягають жодним сумнівам висновки, що українські скитальці відмовились від повороту на "родину" лише з чисто політичних причин і терору існуючого на рідних землях. Фізичне збереження нової української еміграції, обґрунтоване політичними мотивами, що були єдиними аргументами на які звертав увагу західний світ. Боротьба українських скитальців за своє фізичне збереження і за право остатися на теренах вільних від совєтського терору й панування, була рівночасно гострою протисовєтською кампанією, з якою вперше стрінувся західний світ. Але в той час відношення заходу до совєтів було позитивне, тому намагання вияснити західним народам большевицьку дійсність і небезпеку червоного російського імперіалізму, натрапляли на пасивне або негативне сприймання. Це був змаг проти течії. Зараз міжнародне політичне положення і відносини між заходом і большевиками значно змінилися, можна би сказати, в користь визвольної боротьби поневолених совєтським режимом народів. Також для нашої політичної еміграції розпочався період розселення по різних країнах, в слідом за цим українське еміграційне життя починає чимраз більше прибирати локальний характер на чисто особистім чи первісно-культурницькім тлі. Підкреслювання політичного аспекту наявності нової української еміграції, змушується до обставин. Чи радше до щоденного порядку життя сірої людини-робітника, де на "політику немає часу", а росте в силу бажання

заспокоїти себе матеріально та використувати всі нагоди особистих життєвих перспектив. Основна ціль української еміграції притуплюється, твориться чимраз більша віддаль від минулого і притемнюється образ майбутнього. Такий факт є алармуючий. Зустрічаємось з ним тоді, коли байдужість народів західного світу вже зхвилювана російсько-комуністичною загрозою, а зматеріалізований, байдужий до всього громадянин заходу, починає звужувати свій життєвий рівень в користь потреб своєї держави, і з поспіхом пригортається до недалеких світових подій. З другої сторони, чужність української еміграції обнижується, її діяльність і стремління звужується до локальних потреб або просвітянщини XIX ст. Не підлягає однак сумнівам, що основна маса нової української еміграції надалі живе надією на зміну політичної ситуації, що вможливить поворот на рідні землі. Рівночасно з напруженням міжнародної ситуації росте впевнення в неминучості зближучогося конфлікту між сходом і заходом. З цим зростає також наші надії на створення Української Держави.

Але історична дійсність, диктує нам не тільки "чекати" і "перетривати" цей час до "більш догідного моменту", але передовсім приготувитися самим, та поробити всі старання на Заході, щоб питання української державності не було тільки нашим побожним бажанням але реальною дійсністю.

Свідомість і національна зрілість української еміграції має цілий ряд позитивних доказів, а з особливим признанням треба витати жертвенність і ідейність українського громадянства на еміграції. Ті всі здобутки останніх років на еміграції, це не тільки труд і праця українського суспільства але рівнож і його велика жертвенність, що впливає з чисто національно-державницьких почуттів громадянина, що добровільно дає свою працю і кожної хвилини готов поставити себе до диспозиції української визвольної справи. Коли говоримо про обниження політично

го аспекту в житті української еміграції, то в першу чергу відповідальність за це спадає на цю верству нашої еміграції, яку називаємо проводом. Тут ми зустрічаємося з різними поглядами на українську дієвність і її вимоги, звідси викидають різні трактування наших національно-політичних вимог і тут формується черговість наших суттєвих завдань на еміграції. Перше, що кидається у вічі, це брак відваги і кристалізації в цілях людей, що стоять на вищих щаблях нашого суспільного життя.

Декому здається, що питанням української державності та взагалі діяльності, яка має політичний аспект, повинні займатись окремо призначені до цього люди, чи установи, що діють поза українським суспільно-громадським життям. А саме громадянство у своїй суспільно-громадській діяльності на різних секторах життя, мало б ізолюватись від всяких дій політичного аспекту. Такий двоподіл є не тільки неможливий, але є рівнож позбавлений всяких логічних міркувань. Еміграція, яка за-для політичних причин відмовилась повороту на рідні землі, з тих же самих причин організується, працює і складає пожертви, мала б врешті перетворитись в аполітичну масу, далеко від загально-національних стремлень і вимог української визвольної боротьби. Така філософія: суспільно-громадська активізація, але політичний пасивізм, обґрунтовується передовсім обставинами, тобто, кон'юнктурними вимогами політичної ситуації. Важко погодитись з цим, що як раз сьогоднішня політична ситуація вимагає замовчування української справи, або її обмеження тільки до культурно-освітнього культивування. Ставити українську визвольну справу за кордоном, це значить проводити її на всіх секторах нашого життя. Не може бути сьогодні поета, письменника, науковця, суспільно-громадського діяча і т.д., які б не служили своєю працею основний ціль українського народу.

Це завдання обов'язує всіх, без огляду на місце перебування, на обставини, професію, освіту і тп. Але в нашій історії виступають також люди "холодного розуму" які думають й діють інакше, та яких і сьогодні миками не бракує. Вони люблять передовсім спокій, що по їхньому зветься "політичною мудрістю", тобто, щоб не нарахуватись і не докучати світові українським питанням, коли сам світ ним не цікавиться. Не ставити української визвольної боротьби за-гостро, бо не кожному це може подобатися і з цього можуть виникати життєві труднощі. Треба все робити "дипломатично" не висувати суттєвих справ, бо можна стрікнутися з відмовою або на-

віть ворожою постановою. Краще потихонько стати в якомусь кутку, простягнути руку і чекати... Може хтось згадає і про нас, хоч би тільки на те, щоб одарувати нас новими "визволителями". Вся "мудрість" тут полягає у філософії опортунізму, на шуканні за чужою силою, що мала б стати в нашої оборони, натомість ми самі повинні при брати позу нещасного, безсилового, темного народу-жебрака, перед яким історична дієвність замикає двері.

Почуття меншвартості принижує тих людей до ролі "грязі Москви" або "варшавського емітта". Від них чуємо постійні "перестороги", що не "завчаско" ставити українську справу в політичному аспекті, що вона ще "не дозріла", що треба це робити дуже "обережно" а найкраще це зачекати... Значить, чекати до часу, коли Україна знову падати жертвою нових "визволителів" і жертвою нашої інертності.

Такий погляд безперечно діють відомо і викликають байдужість й пасивність серед еміграційних мас. Замість акумуляції політичної енергії, досвіду й сили, приходить розрядження нашої національного потенціалу, що притаманний народним масам. Справи дрібного характеру пропагуються за найбільш суттєві, справи суттєвого характеру від яких залежні перспективи української визвольної справи, а в тому числі і доля української еміграції, ігноруються або відходять на дальший план. З другої сторони є зовсім арозуміло, що ставлення західного світу до української еміграції в час збройного конфлікту з советами, буде таке саме як до української визвольної справи. Це в значній мірі залежить від нас, від нашої праці в тому напрямку, бо арозумілим є, що ми будемо інтересні заходів тільки під оглядом політичним, тобто під оглядом нашого національного потенціалу, який ми зможемо вкласти в боротьбу з більшевизмом. Політична інертність, якщо б дійсно оті оправдувалась сьогодні, то в час збройного конфлікту може поставити нас як політично неокреслену масу збігців в становище інтернованого, пасивного, елемента. Безперечно, що і в такому положенні можна "перетривати" воєнний час, але, визвольній боротьбі українського народу ми принесли б тільки шкоду і сором. Коли український нарід стоїть зараз в авангарді боротьби поневолених народів проти російської комуністичної тиранії, то українська еміграція з особливим підкресленням повинна звернути увагу на свої обов'язки, стати цим самим авангардом і на чужині, хоч би це й не всім подобалося. Тим часом в нас щойно зродилась відвага виступати в обороні релігії, але негуємо з "обе-

режності" правом національної і політичної свободи кожного народу. Тоді коли в основному сама визвольна боротьба українського народу є змаганням за християнські засади політичної і національної волі одиниці і свободи народів. Трусливість деяких провідних людей нашого суспільства є так велика, що вони прямо уважать "злочинном" надавати діяльності української еміграції політичний аспект. Їх сутестії стилізації українського еміграційного життя, просякні синтезом опортунізму, що заперечує безкомпромислове досягнення означеної цілі, на місце якої пропagaє лінію найменшого опору. Це інакше кажучи, є ця "третя сила", що опинилась між революційно-визвольним і марксистівсько-опортуністичними таборами.

Тим часом упрямлювати, давати семафори в українському житті можуть тільки люди, які мають ясно окреслену ціль, мають фанатичну віру в неї, якою можуть пірвати і повести українське суспільство до здобуття української державності. Інертності і пасивності серед нашого суспільства в сучасній політичній ситуації не сміє

бути. Не можна не бачити, тих обов'язків, які чекають на нас, ані не можна ігнорувати вимог завтрашнього дня. Атомово доба, це не доба опортунізму, сентиментів і жеманства, це доба яка вимагає великих ідей сильних характерів, фанатичної віри і витривалості в змаганні за найвищі християнські і національні ідеали людства. Це доба сильних й здорових, готових на найбільші жертви і зусилля народів. Лиш такі народи можуть вдержати, або здобути державну самостійність. Для українського народу здобуття УССД це необхідна історична konieczність, диктована на інстинктом збереження нації як цілості і людини як одиниці - члена нації. Але ніколи противно!

Ціла наша праця, весь наш труд і матеріальні засоби, мусять стати частиною цього великого національного вкладу жертв і крові найкращих синів і дочок українського народу, що стоять в нерівній боротьбі за наші найвищі християнські і національні права: Українську Самостійну Соборну Державу.

Ігор Зировий

НАЩО ПОТРІБНЕ ТАКЕ об'єднання?

Часопис "Ранок" орган Гетьманського Руху, помістив з приводу "об'єднання" соціалістичних груп статтю, яку в цілості передруковуємо - Ред.

Офіціоз УНРади "Українські Вісті" ч.34.395 приносить знова "вість" про це одне "об'єднання".

Не встигло наше громадянство в належний спосіб увідомити собі важливість об'єднання всіх українських соціалістичних партій в одну єдину й могутню "нашу" соціалістичну партію, про що ми писали в ч.ІІ.62 "Ранку", як от маємо знов ще одну коаліцію, або як вона себе зве "Блок демократичних партій", якого блоку відповідну декларацію то і містить згаданий офіціоз.

До блоку входять саме ті українські політичні організації, що як чорт від ладану тікають від засад справжньої демократії й натомість скрізь, при всякій нагоді гучно афішують себе "демократами". Власне слово "Партія" ужито в декларації неправильно, бо ж там фігурують самі "союзи" та "об'єднання".

На першомі місяці в декларації стоїть підпис ветхої деньми бабусі - УНДО. Розцвівши колись в умовах польського парламентаризму, ця стара опортуністка в кінець днів своїх не змогла найти собі іншого пристійнішого притулку, як УНРада. У овій дуже

недавній час її мадатор п.др.С.Баран не мало потрудився для оплюгавлення УПА й нашого революційного підпілля.

Другим за чергою йде Нац.Держ.Союз. Це сказати б фамілійний підліток Пана Президента. Покищо він не ставить перед собою інших завдань, як вітати Пана Президента з нагоди тезоіменитства, чи яких інших родинних свят УНР-и і це завдання виконує старанно й ретельно.

Далі йде ще молодший бльоковик - младенец "Союз Земель Соборної України". Він покищо нічого не зробив. Але вже має деяке минули- в проведенні соборноземельної акції нацькування "східняків" проти "західників". Голова його покищо ніби має аспірації на портфель прем'єра, а далі може й на пост самого Президента, якщо останній завчасно не вкне належних протизаходів.

Нарешті на самім кінці стоїть однокоса серед блоку "партія" українського Тіто-УРДП, або пів большевики. Вона вже має тверду розвивацьку традицію й виховує свої східняцькі кадри на страх західнякам в чайній великих і багатих милостей чи то від світової демократії, чи може від

"народної демократії".

Чому це так поспішно творяться усякі такі українські об'єднання та бльоки?

Справа дуже проста: ось уже четвертий місяць минає, як ОУНР — єдина партія в УНРаді, що перебуває в опозиції подала до її президії певні домагання щодо коректного додержання умов, на яких творилась УНРада. Президія всякими способами зволікає з відповіддю — їй бо такі труднощі випливають з усього того, що УНРада досі доконала. Певна річ, що та відповідь нікого не вдовольнить і ОУНР, з тої інституції виступить. Отже треба перед своїми, а головне перед чужими людьми показати, що, мовляв, українська громада уся й безроздільно об'єднується коло свого єдиного, традиційного, законного й звичайно "найдемократичнішого" центру — УНР та її ніким не обраного, але довічного Президента.

Відси й "найдемократичніші" заяви в кожному рядку декларації і ляментів щодо "Ухилів у бік чужородних політичних антидемократичних концепцій"... Це звучить тим пікантніше, коли прийняти до уваги, що деякі з "декларантів" ще так недавно голосилися до геббельсової концепції "Нової Європи".

Особливо характеристично звучать такого роду інтенції недавніх ворогів і клеветників на УПА:

"Найяскравішим прикладом цього /демократичніших ідеалів у душі декларації/ є політичні гасла українського національного повстанського руху, зокрема Української Повстанської Армії. Тому українські демократичні сили мусять послідовно протиставитися намаганням яких би то не було українських політичних груп використовувати український визвольний рух у вузькопартійних інтересах і тим викривляти його всенародний характер".

Тут на місці було б поставити питання авторам декларації. — В якій мірі кожний із них сам персонально, а чи його "Сова", чи "Об'єднання" спричинилися до організації тої УПА, якої іменем вони тепер так відважно спекулюють?

Мета того роду сентенцій дуже ясна: адже і відомо, що головним організатором УПА була власне ОУНР., яка тепер залишає УНРаду і забирає із собою той політичний свій капітал, на якому досі беззастовно спекулювали оті всякі "Сови" і "Об'єднання", що датом свого народження мають учорашній день. Отже той чужий політичний капітал вони хочуть по шайраєському собі привласнити для дальшого користування. Щоби не бути голословними і не наслідувати загальників "демократичної демократії" приводимо автентичну резолюцію членів тої ж УПА і при тім цілком свіжу, бо вона була ухвалена на з'їзді був. вояків УПА в Нью-Йорку 1.4.1950р.:— Т.4.

"Бувші вояки УПА протестують проти намагання деяких політичних середовищ, як і окремих осіб на еміграції спекулювати іменем УПА, промовчуючи взагалі, або компромітуючи її політичний провід УГВР та основний резерв української збройної сили УПА — ОУНР під проводом Степана Бандери." /Див. "Укр. Самостійник" ч.:16 стр.6/

Оті розрекламовані в декларації "демократичні сили" чи не противляться від самого повстання УПА отому дійсному й реальному проводові Степана Бандери й "ближче незнані" для деякого УГВР, про яку згадують самі вояки УПА.

Новий "Блок демократичних партій" іде добре відомими утертими шляхами наших старих т.зв. "демократів", шляхами брехні, обману, клевети, демагогії, шахраювання принципами демократії і зловживання іменем українського народу, який тих панів ніколи не уповноважував говорити в його імені.

Але ми вітаємо і цей "блок" як продукт природної селекції усіх наших політичних спекулянтів і пенкоснімателів.

Подібні об'єднання оправді просягнуть наше політичне життя й з'ясовують роль в нім тих патріотів "примітальних об'єднань".

ОКОМ І УХОМ

ПО ДРАВИНІ ГОЛОВНОМУ КАР'єРИ

"Дзєннік Польскі і Дзєннік Колнаж" ч.132 подаючи коротке звітження про конференції "федерального руху" пише, що від "українських федералістів"/невже і такі є?!/ виступав п.Панчук, який став рівнож вибраний до "Тимчасового Комітету Федерального Руху" як представник українців.

Цим новим "заавансованням" п.Панчук побив рекорд полетейзму. Як бачимо п.Панчук переживає кон'юнктуру емоцій, під впливом якої відбувається зміна

його "ідеологічного" і "політичного" світогляду. Не так давно, при кожній нагоді, п.Панчук з великим патосом декламував гимн націоналістів: "Зродились ми..." Зідтак сформував і очолив мельниківсько-урдепівський блок, спрямований на розбиття громадської єдності, був деякий час "покровителем" урдишівців, але на останніх зборах "Об'єднання" визнавав "право сильнішого" і станув по стороні мельниківців, які досягнули перемогу над урдепівцями.

Свого часу видавав заклики і збирав гроші для "делегатії українських лібералів" на чолі якої станув він сам і як "український ліберал" брав участь на світовому з'їзді лібералів. З появою місячника "Вперед" - органу лівого відлуду УРП, що стоїть на позиціях українських марксистів, зложив д-р Золинцеві листовою "найкращі побажання", запевняючи його про свої найкращі інтенції співпрацювати з українськими соціалістами. Він рівнож "набільший демократ" та визнавець і оборонець т. з. УРП. Тепер імпульсивність п. Панчука досягає вертка його кар'єри і він перемінює на представника "українських федералістів".

Приступлення п. Панчука до "федерального руху" інспірованого польськими імперіялістами дає повну сатисфакцію ще одному, старому й відомому "українському федералістові" п. Соловєєві. Цей останній, як "міністр для справ мейшпостіових народовосьці рускей", довголітній член польського "федерального клубу" в Лондоні, в особі п. Панчука одобув доброго "колегу по фаху".

НАЙВІСНІСТЬ ПАРТІЙНОЇ ГЛУПОТІ

Від часу розлему між місцевими мельниківцями і уерденівцями обі згадані групи розпочали "змагаання" за розбудову своїх "організаційних кадрів" та поширення мережі "організаційної сітки". Як одні так другі відбувають цілий ряд різних "обласних", "окружних" і т. д. конференцій, ухвалюють "непрямі" праці та партійні резолюції. Для ілюстрації, чим перенимають сьогодні мельниківські та уерденівські "революціонери" вистачить згадаати уерденівську "обласну конференцію" що відбулася мин. місяця в Ковентрі при участі аж 22 "делегатів" /від кого?/. Крім вибору "обласного управління" намічено план "поширення рядів членства УРП". Зисано також привіт "лідерів" Багрянному. Але найбільш суттєвою була промова п. Коваленка, який підкреслював konieczність "пролізти в ряди ОУР, щоб розкласти цю організацію з вутра". Це саме повторив п. Коваленко на "конференції" в Раббі.

Поминаючи діточу найвїсність лїдерів УРП, такі "конференції" нагадують нам посїдання будьякого "райпарткому", в СССР якї виносить подібні "ухвали" по "барбє з бандеровцями". Остається ще питання: хто кого наслідє?

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ "ЗАПАСІВ"...

Мельниківська теренова сітка веде посилену акцію, за збільшення своїх членських кадрів /запасів/. Об'єктом їх партійних експериментів стали в першу чергу члени т. з. "Укр.Бюра" чи "Об'єднання", що далися обменути мельниківсько-уерденівським розбивачам. Від цих людей мельниківські солї

даристи вимагають такої солідарності з позиціями групи п. Мельника, і для "поширення сітки" роблять їх членами. Що могона за скількістю без огляду на якість не приносить ніколи користі жодній партії чи групі, про це знають майже всі, важко лише мельниківським активістам погодитись з таким принципом, бо для здержання себе на поверхні українського життя відчують невідкличну потребу посилити себе чисельно. Негативні наслідки такого "росту" членських рядів пояснюють рядовому членству, видуваними репресіями зі сторони бандерівців. Так нпр. при кінці мин. місяця на одних мельниківських сходинах, на яких мало бути присутніх 15 осіб, було тільки 4-ри, на домагання одного "партійного патріота" учасника сходин щоб неprisутніх потягнути до "відповідальности" - "референт" Прийма виправдував неprisутніх твердженням, що напевно "хтось з бандерівців запримитив їх і вони не могли прибути на сходини". Дивуємось тільки найвїсності рядового членства мельниківської групи, яке на слїпо вірить різним теревеням своїх "проїдників" і "референтів".

В СЛІПОМУ КУТІ

Після здемаскування мельниківського партійного твору "Укр.Бюра" переїменовано на "Об'єднання", розпочеся приопілений розклад цього штучно зформованого середовища. Ті які вірили в правильність і konieczність існовання "Об'єднання" швидко переконалися, що їх змушують насліпо іти на партійному ярлику. Це причинилося до протверезіння багатьох активістів "Бюра", що були жертвами несовісної партійної демагогії. Так недавно виступив з членів "Об'єднання" п. Тарасенко, а п. Версай /УРП/, п. Новосад /прих. мельниківців/, відмовились члатити членські вкладки. Рівнож цілий ряд звичайних членів "Об'єднання" перестали оповняти свої членські обов'язки. "Централа Об'єднання" все це старається маскуватися різними "успіхами" видуманими в їх обїжжиках та закликах. Чи це довго вдаватиметься їм обдурювати чим-раз меншаючий круг їх прихильників, сумніваємося...

НЕБЕЗПЕЧНІ СИМПОМИ

З робітничих гостелях, особливо заметкалих поляками, починається масово поширювати польська комуністична література. В мішаних таборах, в яких живуть українці, зкомунізовані польські елементи, перешкаджають в українській культурно-освітній праці, видумують різні доноси на українців, та де тільки можуть підкидають комуністичну літературу. Такою діяльністю волавилась польська група в таборі Морістоні, яка веде крайно адеморалізоване і аморальне життя, та поширює комуністичну літературу.

ПОЖЕРТВИ

ДЛЯ ВІСНУ УЛА зложили:

Українці гостелю КРАКЧИ біля Тетфорда за ініціативою д.Криськовського зложили: 27 ф. 10 ш.

Українці за ініціативою д.Вогів зложили: П.Вогів - 6 ш., Л.Шитур - 5 ш., Г.Підгвецький - 1 ф., Іван Безкоровичний - 5 ш., Я.Шлапак - 4 ш., Д.Григняк - 5 ш., М.Зелені - 5 ш., І.Костів - 5 ш., І.Черкала - 5 ш., С.Голух - 5 ш., О.Кельник - 6 ш. і О.Гриндьо - 2 ш.

Українці м.ВОБЕРГАТОН під час Різничної вечери за ініціативою д.Буррача зложили: Т.Буррач - 1 ф., Т.Могилевич - 1 ф., М.Титко - 10 ш., С.Пилипів - 10 ш., О.Рамі - 10 ш. і Ольга Шитич - 6 ш.

Група М.Мартинюк з м. ВІЛТЧЕЛС - 10 ш.

З гостелю ВОБЕРГАТОН під час святого реферату на Христове Воскресіння за ініціативою гол. Відділу СМ-у п.Керкуна, присутні зложили на руки панни Палудської Лори і пана Копачинського П.; І.Керкун - 5 ш., З.Копачинський - 5 ш., М.Пенко - 1 ш., М.Ломичук - 5 ш., В.Сушинець - 2 ш., Данилі - 2 ш., Корнилюк - 2 ш., О.Едер - 2 ш., Ф.Кріль - 2 ш. 3 п., О.Шкулін - 2 ш. 6 п., А.Матосич - 1 ш., С.Леськів - 2 ш., С.Хвіст - 5 ш., Д.Куба - 10 ш., І.Крас - 2 ш. 6 п., М.Лесичук - 2 ш., Михалік - 2 ш., В.Солодчук - 4 ш., З.Завадський - 2 ш. 6 п., В.Кизник - 1 ф., В.Покроєцький - 4 ш., І.Зинчик - 2 ш. 6 п., В.Мезичка - 5 ш., І.Палік - 5 ш., Войтовський - 2 ш., Палудська - 1 ш., Г.Тринога - 2 ш., А.Лугоцький - 5 ш., М.Кирничук - 1 ш., С.Войніховський - 2 ш. 6 п., С.Кузубит - 5 ш., І.Мельник - 5 ш., К.Паринь - 2 ш. 6 п., М.Потрібний - 2 ш. 6 п., М.Хромяк - 2 ш. 6 п., С.Сидлих - 10 ш., В.Смошинець - 10 ш., С.Кримко - 2 ш. 6 п., Т.Козубовський - 2 ш. 6 п., П.Максимо-ський - 2 ш. 6 п., Марія Тирус - 2 ш., Віра Леськів - 2 ш., І.Максимо-ський - 4 ш., З.Лойко - 4 ш., М.Паканюк - 2 ш., Г.Мацішин - 2 ш. і Віра Стефан - 5 ш.

З нагоди вінчення дочки П-га Банаків з м.МІДЛЕНТОН гості зложили: 1 ф. 12 ш.

З нагоди христин П-га Ференці з м.ОМЕРНОЧ-МЕНЧЕСТЕР, за ініціативою п.М.Ференця гості зложили: М.Ференець - 1 ф., М.Запак - 1 ф., З.Дубій - 1 ф., Н.Шемрей - 10 ш., М.Саранчук - 10 ш., подруга В.Саранчук - 10 ш., С.Злахетко - 10 ш., С.Ришко-вич - 10 ш.

З нагоди христин П-га Галин з м.АТОН-у-ЛЯН за ініціативою п.Г.Товарницького гості зложили:

ли; Стефряк - 1 ф., П.Ямковий - 10 ш., А.Сабах - 10 ш., П.Зайрук - 10 ш., А.Итанбах - 10 ш., Г.Товарницький - 2 ш., М.Кучеревський - 2 ш., М.Саранчук - 10 ш., пані Ниткович М. - 5 ш., І.Лимітріс - 10 ш., П-но Глинські - 9 ш. і С.Ришко-вич - 2 ш. 6 п.

З нагоди спільного свяченого МЕНЧЕСТЕРІ присутні зложили: 14 ф. 6 ш. 10 п. Куряга-Буречий - 2 ф. 7 ш. 8 п.

НА "ВІСНУ" зложили:

Орлик-Буречий - 1 ф., Залізник - 5 ш., М-но і друзі - 2 ш.

Українці гостелю; НОРТ ЛЕНН, КІНГС ЛЕНН, НОРФOLK, зложили: Р.Циріль - 2 ш., І.Яроцький - 1 ш., В.Завадський - 1 ш., Г.Чепак - 5 ш., А.Середа - 6 ш., Г.Федосик - 2 ш., О.Яроць - 2 ш., Я.Саламаха - 10 ш., В.Сидорук - 2 ш., І.Фидорич - 6 ш., М.Деманчук - 2 ш. 6 п., С.Цях - 2 ш. 6 п., В.Дорош - 1 ш., П.Поволоцький - 6 ш., І.Гариліс - 1 ш., А.Скіп - 2 ш., П.Чечук - 1 ш., М.Гайдак - 2 ш. 6 п., І.Будник - 2 ш., І.Кулик - 2 ш., М.Бернес - 5 ш., Л.Голосчатий - 2 ш., О.Басіцький - 2 ш., С.Безлецький - 2 ш., Лікко - 6 п., Гусь - 1 ш., І.Кожухер - 1 ш., І.Дуценко - 1 ш., Д.Мілька - 1 ш., М.Федіс - 2 ш., А.Федіс - 2 ш., А.Крамар - 1 ш., М.Матирнюк - 2 ш. 6 п., З.Задуський - 2 ш. 6 п., М.Ганюк - 1 ш., І.Гринь - 1 ш., В.Грича - 1 ш., С.Грича - 1 ш., М.Керничий - 1 ш., П.Іваницький - 2 ш., З.Захаріє - 1 ш., Г.Мачковський - 1 ш., В.Петрицак - 2 ш. 6 п., Д.Наливайко - 2 ш., Ф.Галенський - 2 ш. 6 п., С.Гасочий - 2 ш., В.Балуневський - 1 ш., І.Івасків - 4 ш., І.Кучма - 2 ш., М.Костюк - 2 ш. 6 п., Д.Бурлак - 6 п., І.Фільмач - 5 ш., Г.Федіс - 10 ш., П.Когут - 2 ш., М.Ключник - 2 ш. 6 п., К.Кохан - 2 ш., М.Кігун - 2 ш., Р.Ленц - 2 ш. 6 п., М.Лобик - 2 ш. 6 п., С.Вж - 2 ш., С.Бойків - 10 ш., А.Лакалар - 2 ш., Г.Крамарчук - 1 ш., М.Атусенко - 1 ш., І.Остасина - 2 ш. 6 п., Я.Яцишин - 1 ш., І.Захарняцький - 2 ш., М.Тацький - 1 ш. і С.Сидорич - 4 ш.

НА ПРЕС-ФОНД "В.Ш." зложили:

Велінгтон-Долина - 13 ш. 10 п.

ВСОМ ВЕРТВОЛАЗЦІМ ШИРА ПОЛЯКА

ЧИТАТЕЛІ ПОКРОУТЕ

"ВІСНУ" зложили: